

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — — — 480 Lel.

Fél évre — — — — 240 Lel.

Negyed évre — — — — 120 Lel.

Havonta — — — — 40 Lel.

Hirdetések díjszabás szerint

Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 2 lej, vasárnap

3 lej. Bucoarestiben 50 baniva

több.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Budv. Regela Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Aranyhét

volt valamikor a kereskedőnek a karácsonyhete, mert ezt a hetet aranybetűkkel írhatta be főkönyvének nyereség rovatába. Ez volt az az időszak, amikor kárpótolhatta magát az üzleti veszteségeiként, rossz spekulációjáért, szeszontalan-ságért, vevőkönnyért. Ma a kereskedő főkönyvének üzlettelenség rovatában könyvelheti el csak a karácsony hetet, csakugy mint az előző heteket és hónapokat.

Valamikor szokás volt a kereskedőt a szerencsés, sőt legszerencsésőbb emberek közé számítani. Történt ez konszolidált viszonyok között, amikor beidegződött fogalom volt a tisztas polgári haszon és amikor még bíró emberek existenciájukat biztos alapra fektethették: életük kis helyi érdekű vonatja nem siklott ki a jól beépített vágányokból. Nem is volt színes frázis a: „Nagy forgalom — kevés haszon” szólásmód, mert a nagy forgalom a kereskedelem ereje, maga a kereskedelem. Ez az, ami most hiányzik. Nincsen forgalom: sem nagy, sem kevés.

Általános pénztelenség nyomta rá bélyegét a fényes kirakatokra, az áruktól roskadozó polcokra és a gondoktól redőkbe borult kereskedői homlokokra. A kérdezősködésekre a stereotip válasz mindig csak ugyanaz: Kinek van ma pénze? Kinek is lenne... a fixizetési ember valamikor jó vásárló anyag volt, mert a takarékos hivatalnok mindig félretehetté magának valamit karácsonyra. Ma a takarékos hivatalnok csak humor téma. A munkás minden időben rossz anyag volt a kereskedő szem pontjából, a földművelő pedig a tisztikus bizalmatlanságával elrejtte a pénzt és inkább nem vásárol, nehogy gazdagnak higgyék. A nagyjövedelműek jövedelmük is megcsappant idein és vásárlásuk csak szűk határok közé szorítkozhat.

A nagy pénztelenséget valahogy át kell szenvedniük, mert ez a lej megszilárdulására és belső vásárló értékének emelésére vezet végeredményben. A súlyos pénzügyi helyzet egyformán érint mindenkit: kereskedőt és vásárlót egyaránt. A segítséget mindenki ismeri és mindenki tudja, hogy ez nem is késhet sokáig.

ri és mindenki tudja, hogy ez nem is késhet sokáig.

Az idei szomorú karácsony talán az utolsó lesz. Ha szabaddá válik a kereskedelem és a múlté

A lippai szenátorválasztás.

(A parasztpárt paktuma a Marghiloman-párttal. — Marghilomanék támogatják a parasztpárt jelöltjét. — Marghiloman az ellenzékéié.)

(Saját tudósítónkiól.) A Közöny csak a napokban adott hírt azokról a tárgyalásokról, amelyek Marghiloman és az Averescu-párt között folynak. Hírünket, a mely a politikai világban érthető feltűnést keltett, s melyet több bucoaresti lap is átvett és élénken pertraktált, ma egy újabb értesüléssel egészíthetjük ki.

Köz tudomásulag december hó 30 és 31-én lesz a lippai körületben a szenátorválasztás. A liberális párt annyit azt a Közöny már megírta — Cipariana államtitkárt jelöli, a nemzeti párt Agliceria Remus s. tanfelügyelőt, a parasztpárt pedig Raducan Jon tanár, volt képviselőt. Marghiloman is felkérték a jelölés elfogadására, sőt az egész ellenzék támogatta volna.

Hogyan gyógyították meg Ausztriát.

(Jól bevált pénzügyi diktatúra. — A telkekbe visszatért bizalom. — Az emberek takarékoskodnak. — Emelkednek a takarékbetétek.)

A Berliner Tageblatt legutóbbi száma érdekes cikkben ismerteti hogyan gyógyították meg a beteg Ausztriát.

Éveken át Európa koldusa volt Ausztria, Bécs haldoklott. Azok a kisegítő hitelek és szeretetadományok, amelyek a világ minden részéből özönlöttek Bécsbe, egészen hatástalanok maradtak a valuta nyomoruság miatt. Ma az osztrák korona a legállandóbb pénz. Ennek nyomán gyökeres gyógyulás állott be a gazdasági életben és a sötét kétségbeesést bizakodó, sőt kissé könnyelmű hangulat váltotta fel.

Az állami deficit erősen csökken, az állam bevételei pedig várakozáson felül emelkednek. Ezt a kedvező folyamatot még a magas társadalmi terhek sem tudták megakasztani, amelyeket a munkanélküliek támogatása és a tisztviselők tömeges elbocsátása szükségképpen megkövetel. — Az állam könnyen törleszti rövidlejáratu adósságait.

lesz a spekulatörvény és ha interziv export vásárlóképes erős értéké duzzasztja valutánkat, megint aranylété változik karácsony hete.

Még a múlt hét folyamán Raducan és Vasiescu Misa volt parasztpárti képviselők felkeresték a Marghiloman párt bánati szervezetének elnökét s a maguk részéről felajánlották a legmesszebb menő támogatást. Marghiloman azonban jelöltiségével nem akar precedenst teremteni, mert véleménye szerint ő az új alkotmánytörvény értelmében úgy is mint volt miniszterelnök, ugysis mint 30 éven át tagja a parlamentnek amugy is tagja a szenátusnak s így nem ismerheti el a liberális párt — szerint — törvénytelen állásfoglalását, hogy a törvény vonatkozó szakaszát csak a jövő országgyűlésen léptetik életbe.

Mint hogy ilyen viszonyok mellett Marghiloman nem hajlandó

Éppen ilyen kedvezőek a jegybankról szóló jelentések is. Az év elején a bankoprés beszüntette működését, azóta az állam szükségletére nem nyomnak új bankjegyet. A bankjegyek értékezése is hónapról-hónapra emelkedik. — Tervszerűen halad a pénzügyi program, amely szerint az állami deficitnek 1924 végéig el kell tűnnie.

A belső reformmunka a pénzügyi reformokkal párhuzamosan halad. Ismeretes, hogy a kormány széleskörű felhatalmazást kapott arra, hogy a pénzügyi program keretében 1924 év végéig a parlament megkérdése nélkül megtehesse mindazokat az intézkedéseket, amelyekre szükség van. Ez az alkotmányos, tehát törvényben szabályozott szelid pénzügyi diktatúra teljesen bevit.

Minden zavar nélkül történik Zimmermann ellenőrel az összeműködés, jóllehet szigorúan ragaszkodik hatásköréhez. Nyilvános jelentéseiben gyakran olvasni bíráló megjegyzéseket és igen energikus fejtételeket a kormány egyik másik álláspontjáról.

Hasonló irányban működnek a többi külföldi szakértők is, akik az állami fizetek különböző ágait ellenőrzik: így sir William Acworth

fellépni, a parasztpárt arra kérte dr. Lintlát, hogy a konzervatív-progresszív párt támogassa az ő jelöltjét. Erre vonatkozólag Lintia bekérte Marghiloman utasítását.

Azt nem tudjuk, megérkezett-e már ez a válasz, de annyit megtudunk, hogy pénteken délután Raducan Jon és a parasztpárt besszarabiai elnöke, Halippa képviselő dr. Lintlával a lippai szenátorválasztásra vonatkozólag megállapodásra léptek.

Kiszivárgott hírek szerint azonban nevezettök tegnapi látogatása nemcsak a szenátorválasztásra vonatkozott, hanem fontossága abban rejlik, hogy a parlamenti ellenzék már tárgyalásokat folytat oly irányban, hogy Marghilomant rábírja, álljon az ellenzék élére, hogy a kormány ellen eredményével vegye föl a küzdelmet.

Munkatársunk felkereste ez ügyben dr. Lintlát, de ő csak annyit mondott, hogy Marghiloman válaszának megérkezéig egyelőre nem nyilatkozik.

és dr. Herold svájci vasutigazgató, akik a különösen bonyodalmas vas uti ügyet tanulmányozzák, továbbá egy olasz szakértő, aki a dohány-monopolium ügyével foglalkozik. A nemzeti bank az államtól teljesen független bankká vált és szintén külföldi szakértők ellenőrzése alatt áll. Ezt a szakértőt Zimmermann javaslatára a szövetségi kancellár nevezi ki. Most az állás Schnyder von Wartensee tölti be.

A legnagyobb fejtevést és nehézséget az állami tisztviselők számának csökkentése okozza Ausztriában is, amivel együtt jár a közigazgatás egyszerűsítése is. — Tavaly október 1-én 242.300 alkalmazottia volt az osztrák államnak, akiknek 70 százaléka az állami produktív üzemekben dolgozott. A Népszövetséggel történt megállapodás után törvényben mondották ki, hogy legalább száz ezer alkalmazottat, tehát az alkalmazottaknak majdnem a felét el kell bocsátani.

Augusztus végéig ötvenezrel valóban el is bocsátottak. Ez a tömeges elbocsátás természetesen egyre fokozódó nehézséget okoz és Zimmermann főbiztos jelenléteiből kitűnik, milyen erős nyomás szükséges ahhoz, hogy ezt az akció tovább folytassák.

Amerika és a háború. (Feljegyzések a mai amerikai életről.)

(Newyorki levelezőnkől.) Európai szemmel talán az a legkülönösebb most Amerikában, hogy milyen megdöbbentően elevenen él még ott a világháború szelleme. Európában forradalmak lázaiban és iszonyataiban már szinte elfelejtettük, már egészen a múlté volt, egy rettenetes emlék. — De itt utána nem jött a felfordulás, itt azóta semmi sem történt, itt még a háborúra emlékeznek az emberek. Hogy otthon divatos kifejezést használjak: itt még csak most likvidálják a háborút.

Háborús emlékeket állítanak most fel, szobrokat, hatalmas emléktáblákat az elesett hősöknek. Az egyik városban, Newyork közelében a napokban leleplezték a város hősi halottainak emléktábláját. A városnak több százezer lakosa van és a bronztáblán százegynéhány név sorakozott egymás alá. Ennyit áldozott a város. Ennyit, amennyit egy kis európai falu.

Még beszélnek arról, hogy ki volt katona és ki nem vonult be. Az egyik lap most napok óta támadja Fordot azért, mert a fia nem vonult be a háborúban. Ez is komoly érv az elnökválasztási agítációban.

De ha Amerika nagyon emlékszik is még a háborúra, most már békét akar. Vagyis teljes erővel készül a háborúra. Szárazföldi seregeit ugyan nem fejleszti, az hónapról-hónapra sorvad, a létszá-

Ebbe kapcsolódik bele a miniszteriumok összeolvasztása és a különböző reszortok egyesítése. Az államvasutak deficitjének megszüntetése érdekében, ami a deficitnek majdnem a felét jelenti, — megszüntetik a főlöszeges utazási kedvezményeket, vagy leszállítják, a tarifát pedig emelik. E téren talán tovább is mentek, úgy-hogy szükségessé vált bizonyos enyhítés is. Igen jelentős bevételi többletet értek el azzal, hogy a vámokat aranyalapon számítják. A forgalmi adó bevezetésével 670 millióra becsülhető jövedelmet szerzett az állam.

Nem kevésbé fontos az, hogy visszatért az emberek lelkébe a bizalom.

A békeszerződés teremtette helyzet kétségbeeséssel töltötte el a lelkeket, senki sem bízott Ausztria életképességében és nem remélték, hogy a valuta zuhlását meg lehessen állítani.

A takarékosági ösztön újra-éledt, ami világosan látszik a takarékbetétek szakadatlan emelkedésében.

Ennek az eredménye természetesen az árak csökkenése. Felslegessé vált az indexrendszer is.

A devizapiacra oly tömegű devizát ajánlanak, hogy az a szükségletet messze túlhaladja. Ez részben osztrák tőke, ami a félelem megszüntével kezd az országba visszatérni, de külföldől is sok idegen deviza kerül Ausztriába. Külföldi tőke az osztrák részvények óriási tömegét vásárolja.

ma apad, de légi és tengeri haderejét annál inkább növeli. Új és új hadihajókat bocsátanak vízre, hajórajok és repülőrajok gyakorlatoznak állandóan. Egy tengeri hadgyakorlat gyakran felér egy vesztett tengeri csatával. Néhány héttel ezelőtt egyszerre hét hadihajó futott zátonyra és süllyedt el a sanfranciscoi öböl közvetlen közelében.

A levegőben meg éppen kevés választja el a békét a háborútól. Tegnap Newyork fölött egy repülőgép reklámot írt az égre. Felszállt olyan magasra, hogy akkorának látszott mint egy kis madár. Villámgyorsan cikázott ide-oda és utána fehér báránnyelhetük maradtak az égen: „Lucky strike“, egy újfajta cigaretta neve. A betűk akkorák voltak, hogy ez a két szó betöltötte a fél égboltot. Pedig nem is a legjobb égi író írta. A leghíresebb, aki szép, szabályos betűket tudott írni az égre, a nyáron meghalt. Most új pilóták tanulják az égi írást, de ezek még csak elemibe járnak.

Ez béke. De hogy ugyanez a repülő társaival együtt holnap sűrű felhőbe takarja egész Newyork városát, hogy ellenséges repülő ne tudjanak bombát dobni sehová, ez már készülődés a háborúra.

Nagyon büszkék az amerikaiak a világ legnagyobb léghajójára, a mely mostanában állandóan uton van az Egyesült-Államok felett. — Nagyon büszkék rá, hogy Amerikáé a világ legnagyobb léghajója, de azt ítélik, hogy ezt a Z. R. 1. jelzésű légi járművet Németországban építették, darabokban hozták át és itt Amerikában csak összeállították. Most építik Friedrichshafenben a második ilyen léghajót Amerika számára, ezzel át akarnak repülni Németországból ide, amint elkészül. S ha ez az út sikerül, akkor rendes postajáratot fognak berendezni a két léghajóval Európa és Amerika között.

És még egyre használják a repülőgépet. A hajók, amelyek illoszseszesített szállítják Amerikába, megállnak a három mérföldes zóna határán és onnan repülőgépen szállítják a bort, pálinkát a száraz földre.

A „szárazság“ különben is teljesen megbukott és bármilyen elkeseredett agitációt fejtenek is ki mellette a hivi, a végét járja. Sok helyen egész nyíltan árulják már a bort, viskít. Ahol kevésbé merészek az emberek, ott a bort teás csészében szervirozzák, kanalat tesznek bele és egy fél citromot melléje.

A prohibíciónak már csak rossz oldalai maradtak meg. Óriási az alkoholcsempészés és tilos uton rengeteg mérges szesz kerül forgalomba. A legutóbbi kimutatás

szerint ebben az évben kétezer esetben állapították meg a halál okául a mérgezett szeszt.

A szárazak és nedvesek közti harcban nagy szerepet játszanak a magyarok is. Egyes telepen alig van magyar ház, amelyben ne lenne jól felszerelt pálinkafőző s a pálinka- és borárúsításból sokan meg is gazdagodtak. És egy katolikus pap mondta nekem, hogy egyházközségében két év óta valamennyi halott, akit temetett, valamilyen formában a szesz áldozata volt.

Egyébként hetek óta „szüretelnék“ Newyorkban. Szőlőt szállítanak nagy teherautókban az uccákon, a pincékben működnek a prések és a szemetesköcsök kipréselt szőlőcsutkával vannak tele. A szárazság nagyobb dicsőségére!

Kivándorlási hiénák.

(Körözi a rendőrség a felkísmeretlen kufárokat.)

(Saját tudósítónktól.) A legutóbbi időben a román kormány a rendőrhatalóságok igénybevételevel a legerélyesebb eszközökkel próbálja megakadályozni az illegális kivándorlást és ártalmatlanná tenni a kivándorlásra való csábítással foglalkozó zugügynököket. — Csak nemrég számolt be a *Közöny* arról, hogy a bucaresti rendőrség letartóztatott egy *Horváth* nevű ügynököt, aki Arad megyében folytatta üzletét. Kiderült, hogy a letartóztatott ember nem egyedül dolgozott, hanem két társával járta be az arad és temesmegyei községeket és mindenütt nagyobb összegű előlegeket vettek fel a falusi földművesektől, azzal, hogy csak *biztosítékra* van szükségük és majd Amerikában visszakapják pénzüket. Ezek az emberek a kivándorlási hiénák ahhoz a csoportjához tartoznak, akiknek egyáltalában nem volt megbízatásuk a „lélekvasárláshoz“. Ugyanis Dél-amerikában egyes egészségtelen vidékeken a telepések idegen munkásokat kénytelenek hozatni földjeik megművelésére, mert *erre a munkára a kínai kukik sem vállalkoznak*. Megbízásokat adnak ügynököknek, akik *ingyen* viszik ki a szerencsétlen elcsábított embereket és az egészségtelen vidékeken munkába fogják őket, ahol *éhbérről* dolgozva néhány hónap alatt *elpusztulnak, ha nem sikerül nekik megszökni*. A kivándorlási hiénák leginkább a magyar munkásokat csábították fényes ígéretekkel. — Horváth és társai azonban csak pénzfelvételekre bazirolták üzletmeiket. Ha már megkapták az általuk biztosítéknak nevezett kicsalt összegeket, nem törődtek többé a becsapott emberekkel. — Csak, amikor azok kérdőre vonták őket, adták a kivándorlási hiénák karmaiba. Ezek a szerencsétlenek egyrészt Délamerikába transzportáltak. Horváth büntár-

sait Románia összes rendőrségei körözik.

Lakásügyi határozatok.

(Érdekes elvi jelentőségű bírósági döntvények.)

Két igen érdekes elvi jelentőségű bírósági döntvényt küldött be ma a *Közönynek* két ismert aradi ügyvéd. Természetesen mind a két eset vitás lakásügyek körül forog és fényes bizonyítéka annak, hogy még a legprecízebben megalkotott és végrehajtási utasítással kellőleg utnak bocsátott törvény is mennyire rászorul néha a magyarázatra. Dr. Székely Aladár konkrét ügyből kifolyólag a bucur restitú semmitőszék egy döntését küldte be, amely a maga hű hivatalos fordításában a következőképpen hangzik:

„Az 1922 évi lakástörvény 2-ik cikkét, mely szerint a bérlők, vagy megvásároltak gyanánt szereplő háztulajdonosok oly feltétel alatt jogosítottak bérlőiket kilakoltatni, ha maguk és családjuk költöznek be a lakásba s ha az azon helységben birt lakásukat a kilakoltatott lakónak cserébe adják, — azon megvásárolt tulajdonosok kivételével, akik fel vannak mentve azon kötelezettség alól, hogy lakásukat felajánlják — a megvásárolt sokat illetőleg akként értelmezendő, hogy ezek kilakoltathatják bérlőiket akkor is, ha ők az egyik helységben laknak, ingatlanuk pedig egy másik helységben fekszik, miután ezen tulajdonosokat nem terheli az a törvényes kötelezettség, hogy kilakoltatott lakójuknak lakást ajánljanak fel.“

Köznap nyelven ez a hivatalosan cikornyás körmondat az jelenté, hogy ha a háztulajdonos, akinek például Aradon háza van, más községben lakik rokonnál, jóbarátnál, vagy állami épületben ideiglenesen) mint megvásárolt, a honnan az ideiglenes engedély megvonása után bármikor kiköltöztethető, — *lakóját akkor is kiköltöztetheti, ha annak semmitéle lakást nem ajánl fel*.

Tehát a háztulajdonos ilyen esetben beköltözhet saját házába, ami minden körülmények mellett méltányos. Ehhez hasonló intézkedést tartalmaz különben az 1923. évi lakástörvény is, amely világosan kimondja, hogy a megvásárolt háztulajdonos lakójának, a kinek helyébe költözni óhajt, nem köteles más lakást felajánlani. A semmitőszék érdekes döntése most minden e körül támadt kétséget eloszlatozott.

A másik érdekes eset: dr. Grosz Ignác aradi ügyvéd küldte be. Ügyfele Stern Lipót aradi háztulajdonos *Neuländer* Jakab nevű lakója ellen pert indított a járásbírószágon több havi hátralekötés vizdíj megfizetése iránt. A járásbírószágon tárgyaláson a bérlő *azzal védekezett, hogy a 15 lakót szám*

láló házban az egység-kimutatás nincsen helyesen összeállítva, előbb a kimutatás helyességét kell eldönteni. Ennek megállapítása pedig a városi szabályrendelet értelmében a városi előjárásnál működő döntőbíróshoz tartozik. A járásbíró elfogadta az alperes védekezését és a keresetet hátskör hiányában elutasította. Felelősség folytán ma tárgyalta az ügyet a dr. *Barbura* táblabíró elnöke alatt működő felelőviteli tanács. A törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy a város nincsen arra feljogosítva, hogy a jogkereső közösséget a bírósági úttól megfosssa és választott bíróság elé utasítsa, amelynek magát alávetni nem akarja. A szabályrendeletnek jogi hatálya nem lehet. A törvényszék elrendelte a teljes bizonyítás lefolytatását és új tárgyalási határnapot tűzött ki.

Asszonycsábító szökevény.

(Utlevél nélkül akart asszonyt szöktetni egy magyar illetőségű határállépő.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi állomási rendőrség egyik detektívje *Nadabán György* ma délelőtt egy békéscsabai embert tartóztatott le, aki elcsábított egy asszonyt és átakart vele szöknit a határon. A letartóztatott emberről kiderült, hogy három hónappal ez előtt utlevél nélkül szökött át a határon. *Giritz Cellért*, a neve a szerelmes történet hőséne, aki Galán megismerkedett *Agriman Lénával*, *Paduran György* pankotai butorgyári munkás feleségével. — Az asszonynak egy tíz hónapos gyermeke már tíz hét óta fekszik beteg az aradi gyermekkorházban. A fiatal asszonyt ez nem akadályozta abban, hogy szerelmi viszonyt kezdjen *Giritz Cellé*ttel. — A szerelmesek elhatározták, hogy megszöknék. A feleség össze szedte a lakásában talált holmikat, nem véve figyelembe azt sem, hogy azoknak egyrésze férje tulajdonát képezi, vonatra ültek ketten azzal az elhatározással, hogy Aradon keresztül *Kurticsra* utaznak és valamely módon majd átjutnak a határon. Számításukat azonban megakadályozta *Nadabán* detektív aki igazolásra szólította fel a szerelmes párt, mert gyanus volt előtte az asszony, aki hatalmas csomaggal akart *Kurtics* felé utazni. Az igazolásra szólították előbb azt állították, hogy hibestársak, azonban az okmányokból kiderült a valóság. *Giritz* hónapok óta tartózkodik engedély és utlevél nélkül Romániában. Az asszonynál nem volt igazolvány, de a rendőrség Pankotáról telefonon érdeklődött és megtudta, hogy az ottani csendőrség már megindította a nyomozást a megcsalt férj feljelentésére a szökésben levő szerelmes pár ellen.

Tilos izraelita tanulóknak az aradi katolikus gimnáziumba járni.

(A tankerületi főigazgató rendelkezése. — Csak keddig jelenhetnek meg az iskolában a másodosztályos izraelita tanulók.)

Az igazgatóság meglepette a rendelkezést.

(Saját tudósítónktól.) A *Közöny* jelentette, hogy a napokban Aradon járt *Petrovici* timisoarai tankerületi főigazgató és megsejtelte a római katolikus főgimnáziumot is. A tankerületi főigazgató most olyan szóbeli rendelkezést adott *Fischer* Aladárnak, a főgimnázium igazgatójának, amely súlyosan érinti a középiskola félszáz növendékének további taníttatását. A múlt esztendőben a tanév megkezdése után kapott a főgimnázium rendeletet, amely szerint a főgimnáziumba nem szabad többé zsidó vallású növendéket felvenni, aki nem volt az előző tanévben növendéke a főgimnáziumnak. A rendelet azt jelentette, hogy az első osztályokba való beírásnál zsidótanulók többé nem vehetők fel. Aradra azonban a rendelet elkésztésén érkezett és akkor már jelentékeny számban voltak az első osztályokban zsidó vallású növendékek is, akik a katolikus főgimnáziumban a rendelet megérkezése előtt kezdték tanulmányaikat. — Nemsokára a rendelet Aradra juttatása után dr. *Pteancu* Sándor, a középiskolák erdélyi főigazgatója meglátogatta a főgimnáziumot és a helyzetről akkor jelentést tett *Fischer* igazgató *Pteancu*nak. *Pteancu* nem kifogásolta a helyze-

tet tekintettel a rendelet elkésztéséről és a rendeletet csak ennek a tanévnek az elején hajtották végre. *Idén már nem vettek fel a katolikus főgimnázium első osztályába zsidó vallású növendéket.* A második osztályokban azonban folytatták tovább tanulmányaikat azok akiket tavaly felvettek az elsőbe és azt el is végezték sikerrel. *Petrovici* főigazgató egy rendeletre való hivatkozással kijelentette, hogy a második osztályos zsidó növendékek sem tanulhatnak tovább a katolikus főgimnáziumban és azt kívánta, hogy azonnal héber vagy jiddis tannyelvű zsidóiskolába vagy pedig a román tannyelvű állami középiskolába kell átmenniük. *Fischer* igazgatónak sikerült annyit elérni, hogy még 18-ikáig, keddig a katolikus főgimnáziumban tanuljanak tovább a második osztályok leány és fiú zsidóvallású növendékei. A római katolikus főgimnázium igazgatósága megjellette a rendelkezést és reméli, hogy az ötvenöt zsidóvallású, másodosztályos növendékek, akik már másfél esztendeig tanultak a magyar tannyelvű katolikus főgimnáziumban továbbra is ott folytathatják tanulmányaikat és az erre vonatkozó fellebbezés keddig elintéztést nyer.

Selejtezik az okiratokat

(Kikértesítők a selejtezésre kerülő okmányok.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi járásbírósnál időnkint irattári selejtezéseket szoktak eirrendelni. Idén selejtezésre kerülnek az 1889. előtti iratok I. az első osztályú irattári közigazgatási ügyiratok, egyezségi ügyiratok, polgári ügyiratok, örökösödési és halálozási ügyiratok és végrehajtási ügyiratok. II. Telekkönyvi és az idevágó ügyiratok, bírói letétbe helyezett okiratok és az ezekhez tartozó iratok. Eddig még fel nem használt bírói nyomozási iratok, polgári ügyiratok. Kiselejtezésre kerülnek még 1912. előtti iratok és pedig: I. Kegyiratok, harmadosztályú bünygyi iratok, fizetés meghagyási iratok, különböző polgári periratok, bünygyi iratok, bünygyi és kihágási iratok az ügy befejezésétől kezdve visszamenőleg. II. Elnöki ügyiratok, fizetési meghagyások ügyében benyújtott érdemi ügyiratok, polgári ügyekben beadott kérelmek ügyiratai, vizsgálóbírói ügyiratok, bünygyben beadott kérelmi iratok, különböző bünygyi iratok. Végül 1917. előtti igazgatási iratok visszamenőleg a legrégebb időkig. Dr. *Tamasdán* táblabíró,

az aradi járásbírósnak vezetője fel hívja mindazokat, akiknek óhajuk, hogy irataikat továbbra is a bírói levéltárban őrizték meg, vagy nekik kézbesítsék, kérelmüket egy hónapon belül az aradi járásbírósnak vezetőjéhez nyújtsák be. A járásbírósnak vezetőjének határozata ellen nyolc napon belül lehet fellebbezni a temesvári tábla elnökéhez.

Elfogott hirhedt betörő.

(Aradon, Temesváron és több erdélyi városban követett el betöréseket.)

(Saját tudósítónktól.) A múlt hónap végén egyik aradi vasút melletti szállodában vakmerő lopás történt. *Landesmann* Adolf bucuressi kereskedő éppen be akart lépni szobájába, amikor valaki kiugrott az ajtón, utjából felredobta őt és a vendéglőn keresztül kirohant az uccára. *Landesmann* Adolf szobájából a fontos okmányokkal és 20 ezer lejjel megtömött pénztárcája a tolvajjal együtt eltűnt. A vendéglőben szórakozó társaság egyik tagja a rendőrségi nyomozás alkalmával elmondotta, hogy ő ismeri a vakmerő tolvajt, *Nyisztor Tibornak* hívják hirhedt betörő és már gyakran követett el hasonló rablásos-

kat. Az aradi államrendőrség körözlevelet bocsátott ki a romániai rendőri hatóságokhoz *Nyisztor Tibor* kézrekerítésére.

Ma délelőtt a marosvásárhelyi rendőrségtől átirat érkezett az aradi államrendőrséghez, hogy ott a személyleírás alapján elfogták *Nyisztor Tibort*. Marosvásárhelyen a körözött gonosztevő több betörést követett el. Azonkívül kiderült róla, hogy a nagyváradi rendőrség tizenkét betörésért körözi már hónapok óta és Temesváron is több tolvajlást és betöréssel lopást követett el. A vizsgálat lefolytatása után Marosvásárhelyről Aradra szállítják a veszedelmes gonosztevőt.

Lilomtiprással vádolt állomásfőnök.

(Megrontotta kollégája tizenhárom éves kisleányát.)

(Saját tudósítónktól.) *L. J.* volt buziási állomásfőnök ellen, aki jelenleg a temesvári forgalmi főnökséghez van beosztva, egyik kollégája még május hó végén bűnvádat feljelentést tett. A feljelentésben elcádjia, hogy *L. J.* több ízben arra kérte, adja hozzájuk kisleányát, mert nincsen gyermekük, mire hosszú faggatás után engedett a felszólításnak és a leányka az állomásfőnök házába költözött. Május hó 26-án a tizenhárom éves kisleányt automobilon Temesvárra hozta, az „*Arany csikó*”-hoz címzett vendégfogadóban szobát nyitattott s ott megrontotta az ártatlan gyermeket.

A lefolytatott vizsgálat során kihallgatták az autó sofőrjét és a vendégfogadó szobaasszonyát, akik a szembesítéskor felismerték úgy *L.-t* mint a leánykát s határozottan azt vallották, hogy az állomásfőnök a kérdéses napon szobát nyitattott és ott a leánnyal hosszú ideig egyedül volt.

Ekkor azonban érdekes fordulat történt. *L.* ugyanis a vizsgálati iratokhoz becsatolta a bucuressi rendőrség bizonylatát, mely igazolja, hogy *ő* május hó 24-én *Bucuress*be érkezett, ott a *Lonore*, majd a *Regina* szállóban szállt meg és május hó 26-án utazott el a fővárosból.

Ezen bizonyítvány alapján a megrontott kisleány és a szemtanuk vallomásának dacára az ügyészség ellene elejtette a vádat. A vádelejtő határozat ellen a lány édesanyja dr. *Anuica* ügyvéd utján átvette a magánvádat, mely ellen *L.* védőügyvédje dr. *Lintia Livius* most nyújtotta be a kifogásokat. A feltűnést keltő ügy a legközelebbi napokban foglalkozik a vádtanács.

Szenzációs lesz a Közöny karácsonyi közgazdasági melléklete.

AKIK ELTAVOZTAK.

Burián János.

(Kibúldott munkatársunktól.)

Az Aradról eltávozott notabilitások egyik legtehetségesebb nagyműveltségű egyénisége Burián János nyugalmazott gimnáziumi főigazgató, aki huszonkét éven keresztül volt az aradi katolikus főgimnázium igazgatója. Az öreg urat mindenki ismerte és szerte Aradon.

A főigazgató 1921 július elején távozott el véglegesen Aradról, Budapestre ment, ahol kiváló érdeмейért magas fizetési osztályban nyugdíjazták. A Damjanich-uccában van a szép, tágas lakása, ahol olvasmányaiába mélyedve, a közélettől teljesen visszavonulva, a legnagyobb nyugalomban él.

A *Közöny* munkatársa felkérte Budapesti Burián János gimnáziumi igazgatót, akit rendkívül kellemesen érintett az Aradra való visszaemlékezés és örült, hogy alkalma volt Aradon hagyott tanítványainak, nagyszámú barátainak és kártyásainak a *Közöny* útján üdvözlését küldeni.

— Amint látja — mondotta Burián főigazgató — a fővárosi élet lüktető zajától teljesen visszavonultam, minden időmet — a rendszeres napi sétámon kívül — olvasással töltöm. Latin, magyar francia és német klasszikusok műveit olvasgatom és ez az egyetlen szórakozásom is. Nem törődöm semmivel sem, ami lakásomon kívül történik. Egyedül Arad érdekel még, ahonnan zsig várom barátaim leveleit, akik részletesen és kimerítően értesítenek mindenről. Hiszen ez természetes is! Huszonkét éven át voltam az aradi királyi katolikus gimnázium igazgatója és ez a hosszú idő olyan szoros lelki kapcsolatot teremtett közöttünk. Arad és az otthagyt intézet között, amely sohasem szakadhat meg. Baráti levelezésben vagyok Fischer Aladár igazgatóval, kiváló utódommal és rendkívül megnyugtató reám nézve az hogy Fischer Aladár, ez a nagy-képzettségű professzor az aradi katolikus gimnázium igazgatója, aki az annyi megpróbáltatáson keresztül ment intézetet szellemi tekintélyével át tudta vezetni a nehéz akadályokon.

— A magyar állam átköltözése után méltóságos címmel a IV. fizetési osztályban nyugdíjazott. A nyugdíjam nagy, de a megélhetéshez kevés. Mellettem van azonban mérnök fiam Géza, akinek minden igyekezete arra irányul, hogy minél kellemesebbé tegye öreg napjaimat. Én azonban megelégedett vagyok, hogy szép lakásomban nyugodtan élhetek.

Elbucszunk, Szivélyes és melege kézszorításból. Mikor találkozunk Aradon Főigazgató ur? — kérdeztem.

— Nem is olyan sokára, talán majd tavasszal. Addig is a viszontlátásra.

Hogy áll a lej?

1923 dec. 15-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.85 svájci frankot,
9.12 francia frankot,
9.500 külföldi magyar koronát,
16.500 tényleges magyar koronát,
17.000 belföldi magyar koronát,
36.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.95 frankot

Párisban 9.65 frankot

Budapestben 11.400—12.500 K-t

Irodalom, művészet

Tündérek cselédje.

(Operettbemutató a temesvári színházban.)

Angolországban két éven át játszották, Budapesten két hónapig ment a Scala-színházban. Temesvárott pedig csufosan megbukott. A naiv, gyermekies angol humor nálunk hatástalanul elpuffog. A darab meséje egyenlő a semmivel, zenéje könnyű, semmitmondó angol tánczene.

Az előadás elősegítette a bukást. Hiába volt lakabfy rendező minden igyekezete. Két próba különben sem elegendő egy operett tisztességes előkészítéséhez. A szereplők majdnem minden jelenésükről lekéstek. Szerepnevetudás, amerikaiás, ellazsálás az egész vonalon, amelyben Deésy vezetett. Mintha akaratlanul csúztatták volna a darabot. Az egyedüli, aki említséreméltó, ifj. Szalay Dezső, aki már több ízben bebizonyította, hogy fejlődőképes, tehetséges színész. —(É.)

* Az aradi színház műsora. Vasárnap d. u.: Három a tánc. Este: Toto. Operett-uidonság. (Bérlétszünet.) Hétfő: Toto. (A.) Kedd: Toto. (B.) Szerda: Vania bácsi, drámai bemutató. (C.) Csütörtök: Vania bácsi. (A.) Péntek: Carmen. Máté Rózsi vendégfelléptével. (B. bérlétszünet.) Szombat: Leánvadás. (C.) Halász Ica vendégfelléptével. Vasárnap: Mignon. Máté Rózsi vendégfelléptével. (Bérlétszünet.)

* A temesvári színház műsora. Vasárnap d. u. 3 órákor: Offenbach. D. u. 6 órákor: Hatvny. Este 9 órákor: Cigánygrófnő. Hétfőn: Virág familia. Kedden: Cigánygrófnő. Szerdán: Három a tánc. Csütörtökön: Három a tánc. Pénteken: Tangó királynő. Szombaton délután 3 órákor és este 8 órákor: Tangó királynő. Vasárnap délután 3 órákor: Szulamith. Délután 6 órákor: Cyrano de Bergerac. Este 9 órákor: Cigány. Hétfőn délután 3 órákor: Mesedélután, gyermekelőadás.

* A temesvári zenebarátok társasága hétfőn este fél 9 órákor tartja harmadik szimfonikus hangversenyét a tiszti kaszinóban. Előadásra kerül többek között Beethoven 7. szimfóniája Neubauer Gida vezénylete alatt.

* Kötényi Erzsébet betegsége miatt a mára hirdett hangverseny két heti halasztást szenved. Az eddig megváltott jegyek érvényben maradnak. További előjövés és elővásárlás Scherhagnál eszközölhető.

* Földes Arnold világhírű csellóművész december 26-án tartja estélyét az aradi Kulturpalotában. Jegyek Scherhagnál.

Felelőtlenek rendezték a diákszavargásokat.

(Pangrati bucarestii egyetemi tanár nyilatkozata.)

Bucurestiből jelentik: Pangrati egyetemi rektor a sajtó számára nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy a diákszavargásokat felelőtlen elemek kis csoportja idézte elő, sőt, mint legutóbb kiderült mindössze heten vannak, akik a diákságot orrukál fogva vezetik. Elismerőleg nyilatkozott a diákság azon csoportjáról, amely rendszeresen eljár az előadásokra és minden zavaró incidens nélkül hallgatja azokat. Az egyetemi tanács mindent megtett, hogy az egyetem nyugalmát biztosítsa. Rámutatott arra, hogy Jasyban a

katonaság jelenlétében folynak az egyetemi előadások. Az egyetem rendjének ily módon való biztosítását azonban helytelennek tartja. Az egész világ parlamentjei dolgozhatnak fegyveres erők védelme alatt — mondotta a rektor —, de arra még nem volt példa, hogy az egyetemi előadások is fegyveres erők jelenlétében folynak le. Helyesnek tartom azonban azt az intézkedést, hogy a zavargókat bajonettek igénybevételével távolítsák el a tanteremből és úgy gondolom, hogy ezzel a helyzet megoldást nyer.

* Konopi Marcsa. A legutóbbi szezonok aradi műsoros estélyeinek egyik legértékesebb száma volt egy fiatal táncművész szereplése, akinek minden debütálását forró siker és észinte elismerés kísérte. Adler Eszti ez a fiatal művész. Adler Hugó kereskedő leánya, aki nem elégedett meg a mult szereplésével, hanem még gyarapítani akarta azt és ezért Budapestre utazott, ahol az állami Operaház európai híru balletmestere-nél, Brada Edénél folytatta tovább tanulmányait. Tökéletesen csiszolt klasszikus és ballet-táncművészetét a budapesti Színész-Egyesület elsőrangú szakértőkből álló bizottsága vizsgálta felül és a vizsga eredménye egy kitünő ballet-táncosnői bizonyítvány. A fiatal művész nagy-szerű táncbéli készségével, tudásával annyira megnyerte a budapesti művészkörök tetszését, hogy mindent elkövettek Budapesten tartására. Adler Eszti azonban, aki művésznevének a Konopi Marcsa nevet választotta, minden vágyakozása Aradhoz köti, itt van otthona és ennek a városnak a közönségét szereti a legjobban. A fiatal művész, akinek tudását alkalma lesz Arad közönségének a tél folyamán több ízben megismerni, elhatározta, hogy szereplésén kívül tanítással is foglalkozni fog. Aradon ballet- és tánciskolát nyit, ahol mindent tanítani fog, ami klasszikus és ballet-táncban szép és értékes.

* Az aradi Kölcsey-Egyesület vasárnapi Madách-ünnepévének műsora: 1. Ünnepi megnyitó, tartja Prohászka László dr. 2. Brahms: Bölcső-dal, Goldmark: Bucsú. Előadja az aradi könyvnyomdászok Gutenberg dalköre. 3. Madách: Daltörzés, szavalja Anyos Blanka. 4. Emlékezés, elmondja: Fischer Aladár. 5. Madách: Az ember tragédiája, I. szín. Rendezi Zala Béla. A diszleteket tervezte Lengyel László iparművész. Az elnökség ez-után tudatja a t. tagokkal, hogy az ünnepség pontosan 5 órákor kezdődik. Azok a t. tagok, akik tagsági jegyüket még nem rendezhették, a szükséges bélyegeket d. e. 11—12 óra között a Kölcsey-szobában (Kulturpalota, marosparti följáró) átvehetik.

* Karácsonyra ifjusági iratok, disz-művek, képeskönyvek nagy választékban kaphatók Oláh Sándor és Tsa könyvkereskedésében, Arad.

Arany-tárgyak 100 Lejtől
Ezüst-tárgyak 12 Lejtől
Reiner-nél, luteránus templom mellett.

* Tessitori Nora Aradon. N. Tessitori Nora a legkülönbözőbb mind-azok között az előadóművésznők között, akik valaha is magyar költők műveit tolmácsolták. Mindennél a legforróbb siker volt kísérője előadóestélyeinek és a siker szótól a művész nagy-szerű előadásának és kitünő érzékeléssel összeválogatott műsorának egyaránt. Aradon 19-én szerdán este, a Kultur-palota nagytermében mutatja be művészetét és annak foglalatában a magyar költészet gyöngveit. Utólérhetetlenül leegyszerűsített és mégis színes stílus jellemzi előadását, amelyvel megérett Petőfi, Babits, Ady költészetének gyöngveit, erdélyi költőket és székelv néphalladakat tolmácsol. Tüneményes hangja, amely a muzsika szépségeivel határos, klasszikus egyénisége és megjelenése predestinálják a legremesebb előadó művészetre. Jegyeket az estélyre a Bloch cég árusít.

* A Vörös Kereszt Egyesület szerdai előadó-estélye. December 19-én, szerdán délután 5 órákor tartja az országos Vörös Kereszt Egyesület aradi fiókja előadóestélyét a „Iosif Vulcan” állami középiskola dísztermében a következő program mellett: Volhura Poiana főhadnagy előadása a Vörös Keresztről. Florica Moraf kisasszony zongoraszáma. Torturescu főhadnagy szavalata után Mazilu főhadnagy és a katonazené hangversenye. Belépő-díj tetszés szerint. E jótékonvételre rendezendő előadásra tisztelettel meghívjuk Arad város és Arad vármegye nagy-érdemű közönségét. A rendező-bizottság: báró Popp Florencia, dr. Botis Tivadar.

* C. Minisan képkiallítása a Kulturpalotában nyitva 10—10 és 3—7 óráig december 23-ig.

* Csehov dráma bemutatása az aradi színházban. Mint mindenütt, az aradi színház is egymásután mutatja be a legújabb szinpadj termékeit, amelyek komolyabb benső érték nélkül, a nagyközönség pillanatnyi szórakozását célozzák. A közönség szívesen nézi meg az ilyen szindarabokat, mert ezek minden-esetre kellemesen elszórakoztatják, de a nagy százalék időnként valami nemesebbet, komoly irodalmat is elvár a színháztól. Ezt érzi és ezt a feltörő vágyat teljesíti a színház, amikor Csehov Antal Vania bácsi című drámáját tűzte műsorára. A nagy irónak ezt az egyik legmegrőbb drámáját Joób Dániel fordításában a budapesti Vígyszínház mű-

fatta be a kritika és közönség legteljesebb elismerése mellett. Aradon szerencsén tartják meg a Vanja bácsi bemutatását s erre megkülönböztetett komoly előkészületeket tesz a prózai együttes. Darvas Ernő rendezése mellett Mészáros Mária, Harmath Jolán, Follhauszné, Gömör Emma, Sereghy János, Darvas, Acs a főszereplők, a darabot már folynak a próbák s a hét közepén precíz előadásban ismeri meg az aradi publikum Csehov örökségét Vanja bácsiját. — Vasárnap délután a Három a tánc szépsikerű operettet játszik először mérsékelt helyárok mellett Balogh Böskével, Szeghő Lilivel, Tibor Lórával, Huszárral, Gyözövel, Mészárossal, Selmecczivel a vezető szerepekben. — Máté Rózi a Carmenben és Mignonban vendégszerepel pénteken és vasárnap az aradi színházban.

Bulgária a kisanantban

(Nincs titkos egyezmény Oroszország és Bulgária között.)

Bucurestből jelentik: Szófiából érkező hírek szerint Cankoff bolgár miniszterelnök legközelebb vérgilátogatja a szövetséges államok fővárosait, amely után látogatást tesz Bucurestben, Belgrádban és Prágában. Lapjelentések szerint a bolgár miniszterelnök látogatása a Kalmával tárgyalni fog Bulgáriának a kisanantba való felvételéről.

Rómából táviratozzák: Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, mint ha Oroszország és Bulgária között Jugoszlávia elleni titkos egyezmény létesült volna.

Diákok zenekara.

(Az aradi katolikus főgimnázium hangversenyprogramja.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi katolikus főgimnázium vezetősége nagy súlyt helyez a növendékek zenei kiképzésére is. Az idén a főgimnázium tevékeny zene és énektanára, dr. Buja Sándor értékes és szép terveket dolgozott ki az ifjúság zenei nevelésére, a melynek következményeképpen a közeljövőben a közönség elé is léphet az ifjúság és értékes tudással gyönyörködtetheti a közönséget. Dr. Buja Sándor 34 tagú szimfonikus zenekart szervezett, amely már nagyban dolgozik, hogy a januárban a Kulturpalota nagytermében tartandó hangverseny sikeres debütálhasson. Jelentő a közönség egyszerűségére, hogy a zenekar felszereléséhez szükséges hangszereket teljesen ingyen a közönség köréből ajándékozták a főgimnáziumnak. Főleg a fuvós hangszerekre vonatkozik ez, amelyek a filliarmonikusok és egy aradi hangszerkereskedő hozzájárultak a gimnazista zenekar rendelkezésére, sőt Szendrey Mihály sziniszter is ígéretet tett, hogy a zenekar felszereléséből még hiányzó pozantot ő fogja adni. Ezenkívül egy 120 tagú énekkar betanítása is folyamatban van, úgy, hogy januárban nagyszámú zenei programmal léphet a főgimnázium ifjúsága a közönség elé. A zenekar csupa klasszikus értékű operanyitányt tanul.

A pénzügy, a gyáripar, a kereskedelem találkoznak a Közlöny karácsonyi számának basábjain.

Aradi fiatalember utikalandjai Keleten.

(Aki a távol Keleten kincseket keresett. — Külföldön sem rózsás a helyzet. — Kalandvágók: okuljanak!)

(Saját tudósítónktól.) A mai neliéz megélhetési viszonyok teszik azt, hogy mindenki, minél távolabb keresi a boldogulást. A legtöbb szem a dollárok hazája felé fordul, sokan azonban Délamerikában vélik megtalálni az anynyira sóvárgott szerencsét. Legtöbb azután csalóddva visszatér, ha egyáltalán visszatérhet, egy rész pedig sokkal nehezebben küzd a megélhetésért, mint ahogyan itthon küzdene.

A neliéz ellőlvezkedési lehetőség tavaly érettségi után egy aradi urifü agyában azt a gondolatot érlelte meg, hogy távol Keleten fogja keresni a gazdagság lehetőségét. Papp János a neve a fiatalembernek, aki eladta szüleitől kapott ékszereit és pár ezer lejjel a zsebében. Constancába ment. Itt megismerkedett egy líajóügynökkel, aki tudomására adta, hogy ő módját cili annak, hogy Alexandriába utazhassék. Ha lefizes neki 4000 lejt. Papp pénzének legnagyobb részét át is adta az ügynöknek, aki azonban megszökött a 4000 lejjel és a fiatalember néhány lejjel zsebében Constancában maradt. A kikötőben megtudta, hogy az „Imparatul Carol” nevű hajó néhány nap múlva Alexandriába indul. Jelentkezett a kapitánynál, aki felvette matróznak. A hajó el is indult Alexandria felé. Utközben Konstantinápolyban 2 napig vesztegeltek. Ezalatt megismerkedett a kikötőben négy magyar emberrel, akik rábeszéltek, hogy keressen Konstantinápolyban munkát, ott aranyélet van. A fiu el is indult munkát keresni. Azt hitte, hogy most már a boldogulás útjára lépett, de újra csalódás érte. Aljová munkáért bekapogtatott, ott a jellegzetes török mozdulattal tudtára adták, hogy nincs.

A hajó Közben elment, pénze elfogyott és most pénz nélkül állt egy idegen országban. Hogy éhen ne haljon, koldult s a Fanott pénzügyi gyümölcsöt vett. Koldulás Közben megismerkedett egy ott élő magyarral, aki megszainálta honfitársát, felrüházta, megvendégette s néhány plasztert adott neki. Honfitársa tanácsára Szmirna felé indult gyalog. Három heti gyaloglás után megérkezett Szmirnába. Az uton jószívű pásztoroknál aludt, akik gyümölcseket meg is vendégettek. Szmirnában a rendőrségen jelentkezett és jelekkel elmagyarázta, hogy munkát szeretne. A rendőrségen nagyon szívesen fogadták, megkínálták kávéval, de munkát adni nem tudták.

Ismét kezdődött a kálváriajárás. Visszagyalogolt Konstantinápolyba, az uton megint a pásztorok jószívűségéből élt. Konstantinápolyban felkönyörögte magát egy szénszállító hajóra, amelynek a kapitánya megígérte, hogy Alexandriába szállítja, ha emek feiében dolgozik a hajón. Alexandriában partra szállt, körülnézett a zsihögő városban és most azt hitte, hogy végre megfelelő helyre került. Csakhamar belátta, hogy Alexandriában sincs lehetősége arra, hogy álláshoz jusson. Az angol misszió karolta fel, de kezelemkenveret tovább nem akart emni. Egy ott borganzó angol hajó mentőcsónakjába szökött, a

mely másnap elindult. A csónakban ült összekuporodva két napig. Harmadnap már nem bírta tovább az éhséget és segítségért kiáltott. A hajón nem tudták elképzelni, hogy került a csónakba. Mindamellet felvették, enni adtak neki, elrongyolódott ruhája helyett egy ócska matrózruhát adtak rá és Marseilleig vitték. Ott partra tették s a hajó tovább ment. Huszonnégy óraj járkálás után egy várában felvették munkásnak. Azonban Franciaországban az idegenek szigorú ellenőrzés alatt állnak. Pár nap múlva a rendőrségre hívták és tudomására adták, hogy miután sem utlevele, sem bevándorlási engedélye nincsen, az országot el kell hagynia. A tanulság még mindig nem volt elég. Hosszas könyörgés után keresztülvitte, hogy rendőrségi utlevéllel amerikai hajóra szállhatott, amely a görög partig vitte el. Innen négy napig gyalogolt Athénig, ahol egy cementgyárában alkalmazták. De a görög rendőrség sem tűri meg az idegeneket, ha nincs tartózkodási engedélyük. Ujra kiutasították. Papp a rendőrfőnökhöz elment könyörögni, hogy legalább addig hagyják Athénben, míg mekeresi az utiköltségét hazáig. A rendőrfőnök beleegyezett és Papp négy heti munka után indult vissza szülővárosába Aradra.

A tanasztalat megtanította, hogy Külföldön sem rózsásabb a helyzet, mint itthon, mindamellet, amikor megkérdeztük jövő tervei felől, ezt válaszolta:

— Tavasszal szerzek beutazási és tartózkodási engedélyt és visszamegyek Franciaországba. Jelenleg Aradon tartózkodik és színes álmokat szöi jövőjéről.

(M. R.)

Föld-kérő küldöttségek.

(Az aradmegyei prefektus meghallgatta a panaszokat.)

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt Georgescu János prefektus, helyi vezérfelügyelőt ismét több megyebeli gazdákból álló küldöttség kereste fel, amelyek a földosztás helytelen keresztülvitele ellen emeltek panaszt. A küldöttséget Marsicu simándi felkész és Sava Constantin volt képviselő, aradi lapszerkesztő vezették a prefektus elé. A socodoriak (szekudvariak) küldöttsége a három és félholdas Fvóta ellen emelt szót és fejeként több föld kiosztását kérte. A simándiak egy állami tartaléknak minősített 125 holdas földterületnek a köztük való fölosztását kérték. Annál is inkább, mert ezt a területet olyanoknak adták bérbe, akik az agrárreform végrehajtása során szintén kaptak földet és így egyesek a bérlet által a többiek rovására előnyökhöz jutottak. A Takács család simándi uradalmának fölosztását is kívánták, mert a család birtokában nagyobb mennyiségű földet hagytak meg, holott a család tagjai külföldön tartózkodnak és így mint távollevők

(abszontisták) földre igényt nem tarthatnak. Ugyancsak kifogásolták a Bánthy család birtokában meghagyott földterület nagyságát, amiből még szintén részt kérnek. A prefektus megígérte, hogy panaszaitat felülvizsgálja és amennyiben a törvény szerint jogosak a kérelmek, azokat teljesíti.

A nap tükre.

BECKER BÉBY, a nagy B. B. ismét dolgot adott a hatóságoknak és anyagot a sajtónak. A művész azzal tette magát híressé, hogy undorodik a fölösleges ruhadaraboktól és undorodásában elment odáig, hogy fölöslegesnek minősítette még a finom csipkés inget és tartozékait is. Ez a fölöslegesség természetesen csak a táncra vonatkozik, na meg a fényképész lencséjére és a művész irányára, mert a nagy B. B. szereti plasztikus teste finom vonalait minden létező pozitívában megörökíteni a jelenkor és a hálátlan múltkor számára. Ezáltal sajnos, a jelenkor bizonyult hálátlannak, mert az ügyesség elkoboztatta azt az albumot, amiben az isteni meztelenség különféle variációkban láttott napvilágot. A komoly, szakállas bíró és ügyész hacsak először alaposan áttanulmányozták a híres albumot és csak hosszú-hosszú tanulmányozás után állapították meg a pornográfia fennforgását. Mindjárt el is ítélték a nyomdászat hat heti fogházra, a rajzoló három havi fogházra, a kitérő modelt azonban sem ruhában sem ruhátlanul nem lehetett felelősségre vonni, mert jelenleg Bécsben meztelenkedik. Ugy gondolkodik, hogy inkább maradj Bécsben, ahol meztelenségéért fizetnek, mint Pesten, ahol a meztelenségért börtön jár. A legérdekesebb a dologban az, hogy a bünyelként szereplő híres meztelen album elűnt a budapesti törvényszékről. Talán valamelyik komoly törvénytárgyaló maglyahalálra ítélte a meztelen Béböt, de lehet, hogy az ügy alaposabb tanulmányozása céljából lakására vitte az eredetét. Szigorú az a törvény nagyon, nem szabad a Nagy Nőnek büntetlenül mutogatni a bajait — még nyomtatásban sem. (k. s.)

Tanügy.

Az aradi német szülőket és érdeklődőket felhívja a német elemi iskola vezetősége, hogy december 16-án (vasárnap) délután 3 órakor jelenjenek meg a német elemi iskolában (Str. Tabajdy és Bul Apponvi-körút sarok: a volt polgári leányiskola) a német iskolaszék megalakítása és iskolaszéki tagok megválasztása végett.

HIREK.

Hirtelen meghalt budapesti olasz követ.

(Szívszélhűdés okozta halálát.)

Budapestről táviratozzák: Herceg Caracciolo di Castagnetto, Olaszország budapesti követe ma délután két órakor szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. A követ halála nemcsak Olaszországnak, hanem a magyar társadalomnak is gyász, mert Castagnetto herceg volt a legelénkebb propagálója a magyar-olasz közeledésnek. Az ő munkásságának köszönhető, hogy Magyarország és Olaszország között a barátságossággal terjedő szívélyes viszony fejlődött ki. A követ volt az első az antant budapesti meghatalmazott miniszterei és követel közül, aki felvette szolgálatán kívül is a budapesti előkelő társaságokkal a közvetlen érintkezést és ő adta az első követségi estélyt Budapesten, a teljesen függetlenné lett Magyarország fővárosában. Széles látóköre, mély tudása és rokonszenves egyénisége nagyon alkalmas volt arra, hogy a konszolidálódás utján haladó Magyarországot hatáskörének keretében a helyreállítás munkájában segítse. A magyar kormány és a magyar nemzet nevében részvétvérfiratokat küldöttek a herceg családjának és az olasz kormánynak.

— **Mosolu miniszter Aradon.** Mosolu Traian közmunkaügyi miniszter ma délelőtt Aradra érkezett és itt a Maros szabályozási kérdésének ügyével kapcsolatosan folytatott megbeszéléseket. A miniszter Georgescu János belügyi vezérfelügyelő prefektusnál is tett rövid látogatást.

— **Új hetilap Aradon.** Az Erdélyi Élet politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági hetilap legújabb száma, hosszú kényszerű szünetelés után ma került el a sajtót. A változatos és élénk tartalmú hetilap erdélyi eseményekkel foglalkozik. A lapot Geller Ödön szerkeszti és a körje csonortosult írói gárda előnyösen emeli a tartalom komolyságát, nívóját és érdekességét. Az Erdélyi Élet tetszetős kiállításban jelent meg, minden újságárusnál kapható, ára 8 lei.

— **Lakók és háztulajdonosok ülése Aradon.** Az aradi háztulajdonosok és lakók szövetségének együttes ülése a rekvírálási rendelet tárgyában vasárnap d. e. 11 órakor a városháza nagytermében lesz megtartva.

— **Temesvári illetőségű az egyik Tisza-gyilkos.** Budapestről táviratozzák: A Tisza-gyilkosságban való részvételért tizennyévi fegyházra ítélt Gaertner Marcel a budapesti román követséghez kérvényt nyújtott be, amelyben a román kormány közbejárását kéri kiszabadulásáért. Indokolásában elmondja, hogy minden rokona Temesváron lakik és ő is temesvári születésű román állampolgár.

— **Játékaruk nagy választékban** Hegedűs cégnél, Aradon.

— **Levélpapír - különlegességek,** társasjátékok, könyvek nagy választékban Naményi Erzsébetnél.

LEGUJABB.

Kedvezőre fordult a magyar kölcsön ügye.

Párisból táviratozzák: A Népszövetség albizottsága végleg megállapította annak a politikai nyilatkozatnak a szövegét, amelynek tartalma teljesen fedi az osztrák politikai nyilatkozatot. A magyar jegyzőkönyv nem lépi túl az osztrák nyilatkozatot. A népszövetségi nagyhatalmak *garantálják Magyarországnak szuverénitását* és egyszerre mint garanciát vállalnak Magyarország területi épségéért is.

Párisból táviratozza Márkus Miksa a Magyar Hirlapnak: A nép

Poincaré új tárgyalásokat kezd Németországgal.

Párisból táviratozzák: Poincaré ma meghallgatja Höchs párisi német ügyvivőt, aki a német kormány nevében kérést terjeszt elő, hogy a Ruhr- és Rajna-vidékre vonatkozólag a tárgyalásokat bizonyos feltételek mellett újból meg lehessen kezdeni. Híre

— **Eljegyzés.** Steiner Izidor, a Steiner Testvérek cég beltagja, eljegyezte Bárdos Jolánát Kassáról.

— **Házasság.** Bozgan György rendőrtiszt és Bănesiu Marioara házasságot kötöttek.

— **Készülődés az ünnepre.** Papucs Jeremiás a szolid férjek mintaképe az utóbbi napokban megváltoztatta életmódját. Nem jár haza a rendes megszokott időben. Hajnali 2 óra-előtt sosem hagyja el a korcsmát. Barátai nem ismernek rá. Azonban látszik rajta, hogy amit csinál, nincs a szája íze szerint. Meg is kérdezi egyik cimborája, hogy mi az oka a nagy változásnak? Jeremiás nem kékik soká a válasszal és így felel:

— Spórolásból teszem.
— Hogy érted ezt?
— Így legalább haragba vagyok az asszonnyal és nem kell neki venni karácsonyi ajándékot...

— **Szönyegporolást** porszívógéppel végez Lovas Arad, Str. Oituz 111

— **A nagy karácsonyi vásár** már megkezdődött Strasser divatruházában.

— **Szédülés és fejfájás** igen gyakran a belek rendetlen működésének eredménye és rögtön elmúlnak, ha Kopro-lal, az ideális, jóízű csokoládé hashajtóval szabályozzuk székletünket.

— **A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet** használjanak.

— **Karácsonyfa díszek** Kerpelnél
— **Szilveszter-est** a Fehér Kereszt nagytermében az Aradi Torna-Egylet rendezésében este 9 órai kezdettel.

— **Fésűárak** legjutányosabban beszerezhetők özv. Müllerné fésűüzletében, a színház hátsó bejáratával szemben. Alkalmi karácsonyi ajándékok, fésűgarnitúrák kaphatók.

LE G J O B B bevásárlási forrás óra, ékszer és vésnökik cikkeiben CSAKY cég Arad, a városházával szembeni épületben. Saját órás és vésnök műterem! (Aranyat, ezüstöt a legmagasabb áron vesz.)

szövetségi tanács által a magyar kölcsönügyben kiküldött albizottság pénteken tartotta első érdemleges ülését, amelyen Magyarországot Bethlen István miniszterelnök, Kállay Tibor pénzügyminiszter és Kórányi párisi követ képviselték. A tanácskozáson a hangulat kedvező volt és a megbeszélések igen jó járás mederben folytak le. A meg egyezés kilátásai lényegesen javultak, az első jegyzőkönyvet ma elkészítették. A legközelebbi ülés valószínűleg hétfőn lesz

jár, hogy a francia kormány örömmel üdvözli ezt a lépést, mert ezzel megerősödött Poincaré álláspontja, hogy a vitás kérdések eldöntésére a jóvátételi bizottság illetékes és Németország nem kérhet pénzügyi támogatást a Népszövetségtől, csupán a jóvátételi bizottságon keresztül.

— **A megszökött uribetörő személtrejárása.** Az aradi államrendőrség Grosz László, a megszökött uribetörő kézrekerítésére körözlelevelet hcsátott ki. Aki a rendőrséget nyomra vezet, magas jutalomban részesül. Petru Pavel aradi detektívénél. A megszökött betörő személtrejárása a következő: 21 éves, hosszukás arc, haja, szemöldöke szőke, szeme szürke, orra hegyes, sötétzöld csikos ruhát, sárga cipőt és nulla kalamot viselt.

— **Elveszett egy kézelőgomb** felegyháza, arany foglalatban, közeppen kis fehér kövel. Megtaláló nagy jutalmat kap az Aradi Fáklya szerkesztőségében.

— **A Suchard csokoládé gyár** felhívja a fogyasztó közönség figyelmét, hogy rossz minőségű, hamisított csokoládét árusítanak. A gyár egyáltalán figyelmezteti a fogyasztó közönséget, hogy az eredeti gyártmányokon rajta van a „Suchard” név, amely a gyár termékeinek jól ismert minőségét biztosítja.

— **Női ridikülök, oldaltárcák,** uti készletek, fésűk és manikür-casetták, bőröndárak legszebb kivitelben Hegedűs cégnél Aradon.

— **A nyugdíjas tisztviselő sorsa.** Megírjuk, hogy H. Ottó előkelő volt tisztviselő-szerény nyugdíja miatt az öregek menhelyébe került. H. Ottó ma bentjárt szerkesztőségünkben és tudomásunkra hozta, hogy időközben anyagi viszonyai megjavultak és most rendes körülmények között él.

— **Bánati szanatórium** Timisoara, Hoiló-utca 2. Modern gyógyintézet bel-, gyermek-, ideg-, sebész-, nő-, orv-, fül-, gége-, bőr- és szembetegségek részére. — Diätetikus konyha. — Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, Rádium, Quarz, Diathermia és az egész elektrotherapia, hydrotherapia, mór- és faagókezelések. — Specialista orvosok. — Bécsi ápolónők. — Olcsó szobaárak.

— **Értesítés.** Az aradi ipartestületi és szindikátusi tagok kedvezményes színházi jegyeket kaphatnak naponta Szeiler József fodrásznál, Str. I. Bratianu 2. (Weitzer J.-u.) Minorita-palota.

— Ma, vasárnap vendég-este lesz tartva a „Pannonia” helyiségében, Kiss Anca és Rózsa táncitanárnők is kolájában.

— **Szép férfi frizurához** elengedhetetlen a Brázay Brillantin. Kapható mindenütt. — **Aradon** Hehs és Klein cégnél Arad.

— **Csak „Maharadsa”** védjeggyel ellátott Indiai teakeveréket kérjünk, iz, zamat és szint ad, minősége elsőrendű. Már 1, 2, 3, 4, 5 lejes csomagolásban kapható, mindenütt kérje. Főraktár: „Coloniale tápszer-művek Arad.” (Kizárólag a „Maharadsa” védjeggyel ellátott csomagolt fűszerekért vállalunk felelősséget.)

— **Só és friss kénmáj** érkezett Simay-féle vizgyógyintézetbe, hol kénés és sós fürdők kaphatók délelőtt férfiakra, délután nők részére.

— **Meteor-bál február 9-én.**

— **Aradi rendőri hírek.** Cornelia Elvira aradi lakos feljelentést tett az államrendőrségen, hogy Bucur (Eötvös)-ucca 9. számú lakásába betörték és mintegy 10 ezer lej értékű fehérneműt loptak el. — Az aradi államrendőrség tegnap letartóztatta Anton Rozália gáli leányt csavargás miatt. Kiderült, hogy a rendőrség számos bűncselekmény miatt körözte Anton Rozáliát. — Guttmann Aladár feljelentést tett, hogy a piacon több száz lejt tartalmazó tárcáját kilopták zsebéből. A rendőrség megindította a nyomozást.

Liliumtipró

aradi péksegéd

(Megrontott egy hat éves kisleányt.)

(Saját tudósítónktól.) Egy hat esztendő kisleánynak megrendítő tragédiája derült ki ma délelőtt. Az aradi poliklinikára egy kétségbeesettapa, egy ségal pékmeister elvitte hat éves kisleányát, mert kezelő orvosa súlyos fertőzést állapított meg rajta. A szerencsétlen gyermek a kérdezősködésekre csak annyit tudott mondani, hogy az apja pékműhelyében dolgozó egyik segéd játszadozott vele. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gyermeket a lelkiismeretlen péksegéd megfertőzte. Az illetékes hatóságoknak azonnal jelentést tettek a felháborító esetről és a brutális péksegédet ma letartóztatták. Kihallgatása alkalmával eleinte mindent tagadott, azonban az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a péksegédnek ugyanaz a betegsége, mint a megfertőzött hat esztendő kisleánynak. A páriát ritkító brutalitás méltó felláborodást váltott ki egész Ségában. A péksegéd rövid idő múlva a bíróság elé kerül, ahol elveszi megérdemelt büntetését.

Közgazdasági életüknek hűtükre lesz a Közlöny, karácsonyi száma.

„A liszaboni futár.” Izzalmas detektiv-film. Ma vasárnap és hétfőn az **Apollo**ban.

KÖZGAZDASÁG.

Oriási drágaság Németországban.

Tíz-huszezer lejes munkásfizetések. — A háromféle német márka. — Egy aradi fiatalember tapasztalatai. —

(Saját tudósítónktól.) Egy aradi fiatalember, Schwarz Gusztáv, kereskedelmi főiskolai hallgató, a ki tanulmányait a lipcsei egyetemen végezte tíz napos tartózkodás után ma visszaérkezett Aradra. Schwarz Gusztáv két évig hallgatta a lipcsei kereskedelmi főiskola előadásait és a harmadik szeptember elvégzése céljából utazott ezelőtt két héttel Németországba. Az óriási drágaság, ami a külföldiekre nézve elviselhetetlen, arra kényszerítette az aradi fiatal embert, hogy tanulmányait megszakítsa és visszatérjen Aradra.

A Közlöny munkatársa felkereste Schwarz Gusztávot, aki a Németországban uralkodó állapotokról, az ottani valutáris viszonyokról és megélhetési lehetőségekről a következő érdekes dolgokat mondotta el:

— Ott kell kezdenem, hogy Németországban az utóbbi hónapokban minden teljesen az eddigi ellentéteire változott. Amíg ezelőtt Németország a külföldiek eldorádója volt, ma csak a belföldiek tudnak Németországban megélni. Általában véve a tragikus sorsra jutott Németországban teljesen optimista hangulat uralkodik, minden német polgár megvan arról győződve, hogy a teljes és gyors javulás mihamarabb bekövetkezik. A külföldieket legjobban az lépi meg Németországban, hogy a külföldiek elleni gyűlölet teljesen megszűnt. Ennek oka abban rejlik, hogy ma már rendkívül kevés külföldi tartózkodik Németországban és így a drágaságot az idegenek nem növelik.

— Teljes rend és nyugalom uralkodik. — Munkásmozgalmakra és sztrájkra egyáltalában nincs kilátás, mert a sztrájkpénztárak annyira kimerültek, hogy egy biztos munkaalkalmat senki sem kockáztat meg egy bizonytalan béremelésért. A munkásság nevelésére igen nagy gondot fordít az állam, különböző tudományos és művészeti előadásokat tartanak a munkásság számára, amelyeket az egyetemi tanárok díjtalanul rendeznek. A kereseti lehetőség az aranymárka bevezetésével annyira javult, hogy a munkabérosszegek szinte fantasztikus magasságra emelkedtek. Tíz-husz ezer lejes

havi munkásfizetés nem tartozik a ritkaságok közé, de ha ennek az összegnek a vásárló erejét vesszük tekintetbe, az ottani munkás helyzete nem kedvezőbb, mint például Romániában.

— Németországban jelenleg háromféle márka van forgalomban. Az aranymárka, amely minden számolási összeg alapját képezi, az aranymárkával egyértékű járadékmárka, ez aranyfedeztetű állampapír és a papírmárka, ebből egy billió egyenlő egy aranymárkával.

— En az óriási drágaság miatt voltam kénytelen hazatérni, mert egy hónapi ellátásom minimum 18.000 lejbe került volna. A továbbiakra nézve az a szándékom, hogy a németországi állapotok javulásáig tanulmányaimat félbeszakítom, mert a kereskedelmi főiskolai tanulmányaimat csak a lipcsei egyetemen óhajtom folytatni.

(V. I.)

— Új adóbevallási izek. Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma már megérkeztek az új adóbevallási izek, amelyek január 1-től 31-ig terjedő időben kell kitölteni és benyújtani a pénzügyigazgatóságokhoz. Januárban megalakulnak az új adókievételbizottságok, amelyek ugyanolyan módon fogják ismét az adózók adóit megállapítani, házról-házra, üzletről üzletre járni, mint az most a legutóbbi adókievételnél történt. Az új adókievéléseket úgy tervezik, hogy 1924. májusig befejezék.

— Egy lej egy zsemlye Aradon. Mint ismeretes, Arad város vezetősége 2 hónappal ezelőtt a zsem-

lye árát hirtelen öt bányában állapította meg. Több panasz érkezett azóta a városba, hogy az aprópénz miatt senkinek sem lehetett fizetni a zsemlyéért, mert mindenkitől egy lejt vesznek el. A tanács foglalkozott ezzel a kérdéssel és úgy határozott, hogy a vizes zsemlye árát egy leire emeli, azonban kötelezi a pékeket, hogy azokat öt dekagramm súly helyett hat és fél dekagramm súlyban készítsék. A rendelet már életbe is lépett.

— Románia kereskedelmi és Ipari Almanachja iránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a közgazdasági körökben. A román, német és francia nyelven több, mint ezer oldalon megjelenő gazdasági munka tartalmazni fogja Románia összes jelentékenyebb ipari, kereskedelmi vállalatának, pénzintézetének leírását és működési körét. Ilyen nagyarányú almanach Romániában még soha sem jelent meg. A kiadótársaságnak sikerült a mű szerkesztésére Zima Tibor országgyűlési képviselőt, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkárát megnyerni és már ez is biztosíték arra, hogy az almanach, amelyet Európa összes államaiban forgalomba hoznak, nyugateurópai nivón fog állni. Minden vállalatnak fontos érdeke, hogy ebben a műben megfelelő helyen és formában szerepeljen.

— Eladott aradi ingatlanok. Özv. Boros Beniné és tulajdonos társai eladták a Buevardul Regele Ferdinand 10. sz. házat 196 négyszögöl területtel 650.000 lejért özv. Watz Bálintnének. — Bondy József eladta a Str. Doamna Balasa 205. sz. házat 100.000 lejért Pelcz Rudolf József és nejeének. — Sallai Ilona és Eszter eladták a Gábor dűlőben fekvő 8 hold 925 négyszögöl szántót 146.528 lejért Vernica Györgynének. — Stoll Béla és tulajdonos társai eladták a Str. Alexandru Gavra 23. sz. há-

zat 240.000 lejért Iliescu Dumitru-nének. — Teletsan Milivoj eladott a Markó és Krivabara dűlőben fekvő 74 hold 684 négyszögöl szántót 1.850.000 lejért Imbrona Alexandru Avram és Constantinnak. — Szűcs János és neje eladták a Str. Episcopul D. Radu 12. sz. házat 128000 lejért Mihucz János és nejeének. — Özv. Ubl Ferencné eladta a Calea Andrei Saguna 114. sz. házat 215 ezer lejért Crista Györgynének. — Lammert Ferenc és neje eladták a Str. Vasile Stroescu 11. sz. házból az őket illető egynegyed részt 30.000 lejért Horváth Károlynak.

A Temesvári Felső Takarékpénztár igazgatósága f. hó 12-én tartott ülésén affiliált intézetének, az Unio Bank és váltóüzlet Részvénytársaságnak igazgatóit, dr. Csendes Ferencet és Schönheim Pétert az anyaintézethez igazgatókká nevezte ki.

Valutapiac.

Aradi valutapiac. (Decemhét 15.) Francia frank 11,20. svájci frank 35, dollár 199, dinár 2,30, székely 5,70, lira 880, angol font 880, magyar korona 0,0080, osztrák korona 0,0028. — Kifizetések Budapest külföldi 95, belföldi 170, Bécs 360, Prága 5,75, Zürich 34,50, Milano 865, London 865, Páris 10,60, Newyork 198, Belgrad 2,40.

Minden kereskedőnek érdeke, hogy a Közlöny gazdag karácsonyi számában hirdetése benne legyen.

Ékszerek,

ezüst és china ezüst

ajándékok,

ezüst és berndorf

Évöszközök

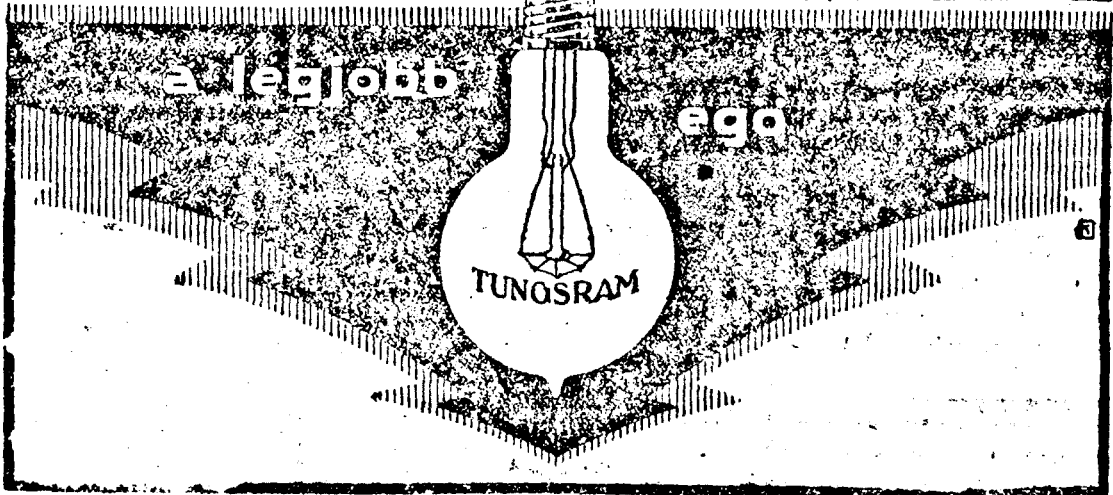
Szolid árak !! 216

Drachslor,

Timisoara, Strada Meroy 8. Saját műhely

Engros eladás is!

TUNGSRAM

18759

8 mtr. gyapju női szövetet egy ruhára ... L. 240.—
8 mtr. gyapju férfi szövetet egy öltönyre ... L. 680.—
4 mtr. francia flanel egy ruhára L. 119.—
1 mtr. Selyem marocain ... L. 198.—

Mit vásároljunk karácsonyi ajándékba?!

„RENAISSANCE“
privátáruházban

Str. Bratiano 2. (Minorita-palota). Weltzer-u.

1 mtr. órna csipkefüggöny ... L. 49.—
1 mtr. jutta szőnyeg... L. 108.—
1 mtr. ruhabársony ... L. 178.—
1 mtr. cseh gyártmányú vászon L. 39.—
Valódi angol férfi és női szövetek, selymek. 14855

„A Farm kísértete.“

Rendkívül szenzációs történet, Ausonia az atlétikakirály a tőszerepben, ma vasárnap, hétfőn és kedden az

Urániában.

Ma jó világítást akar, ne sajnálja a költséget

OSRAM NITRA

OSRAM
Félműst kenővillanykörtefajtánk

Temesvári valutaárak. (Dec. 15.) Newyork 197, dollár 198, London 862, angol font 850, Zürich 84.25, svájci frank 35, Prága 5.74, szokol 5.75, Milano 8.65, lira 840, Páris 10.50, francia frank 11, Belgrád külföldi 2.30, belföldi 2.25, dinár 2.4, Budapest külföldi 96, belföldi 165, magyar korona 165, Bécs 360, osztrák korona 350

Bucuresti tőzsdezárlat. (Dec. 15.) Kifizetések: Páris 10.38, London 857, Newyark 197, Milano 8.60, Zürich 34.45, Bécs 0.0028.25, Prága 5.75, Budapest 0.0110. — Valuták: Napoleon 745, léva 1.30, török lira 1.10, angol font 880, francia frank 11, svájci frank 35, lira 8.80, Traclina 3.50, dinár 2.25, dollár 201, lengyel marka 0.00065, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0065.

Zürichi nyitás. (December 15.) Amsterdam 219, Newyork 573.75, London 2508, Páris 30.47.50, Milano 24.95, Prága 16.78.75, Budapest 0.03.02.50, Belgrád 6.48.75, Bucuresti 2.95, Bécs 0.008125.

Zürichi zárlat. (December 15.) Amsterdam 218.12.50, Newyork 573.75, London 2508, Páris 30.45, Milano 24.92.50, Prága 16.78.75, Budapest 0.03.02.50, Belgrád 6.48.75, Bucuresti 2.95, Bécs 0.0080.12.50.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (December 15.) Napoleon 68800, Belorád 241—255, Bucuresti 114—125, London 9300—97400, angol font 93300—97700, Milano 930—985, lira 940—995, Páris 11.60—12.26, francia frank 11.75—12.41, Prága 625—669, Varsó 0.30—0.40, Bécs 0.30.10—32.30—0.40, Newyork 21.400—22.500.

A szerkesztésért ideiglenesen:
KÓCSY JENŐ
felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

Aradi mozihirek.

* Az a szenzációs detektívdráma, amely Lisszaboni futár címen az Apollóban került bemutatásra, a közönség magasra csigázott érdeklődésével találkozott. Egy millió font sterling titokzatos elrablása körül folyik a dráma. Az ismeretlen bűnösök után kemény és izgalmas hajsza indul meg. Tom Perry, a detektívkirály szenzációs bravurokkal kutatja a banditákat s fáradozását érdekessítő, életveszedelmes kalandok után siker is koronázza: a millió megkezdül, a bűnösök börtönbe jutnak. A szenzációs érdekességű detektívdráma még vasárnap és hétfőn látható az Apollóban.

* A farm kísértete címen páratlanul álló, döbbenetesen megrázó drámat mutat be vasárnap az Utánia. Az Alpesek birodalmában játszódik le a cselekmény, egy ifjú orvos szerelméért indul meg a harc a mostohaanya és nevelt leánya között. A mostoha, mindenáron magának akarja tudni az orvost, aki azonban a leányt szereti. Pattanásig feszült idegekkel, kétségbeesett harc folyik a mostoha végül is a leány életére tör: meekötözve egy mozdonyvágányra vonatra teszik fel a leányt, akit azonban az orvos élete kockázatásával megment. A csodásan izgalmas jelenetekben bővelkedő, megrendítő dráma vasárnap, hétfőn és kedden kerül színre az Urániában.

Ifjúsági iratok és ajándékművek karácsonyra
Kelethirlapirodában

Schoppenhauser, Shakespeare és Goethe művei

egyenként 4 egész viszondiszkrétában a 4 kötet összesen 460.— lej míg a készlet tart. KELET HIRLAPIRODA.

8 napos karácsonyi vásár Aradon az

ORIENT-
divatáruházban

óriási árkedvezménnyel!

Arjegyzzék:

- 1 Mtr. 150 cm. széles tiszta gyapjú férfi szövet v. 300.— most 150.— L.
- 1 Mtr. 150 cm. sz. fekete finom téli kabát posztó v. 575.— most 290.— L.
- 1 Mtr. 140 cm. sz. női Angol costum kelme v. 400.— most 220.— L.
- 1 Mtr. 150 cm. széles gyapjú kabát Velour volt 600.— most 290.— L.
- 1 Mtr. 150 cm. sz. valódi Angol férfi szövet v. 600.— most 320.— L.
- 1 Mtr. mintás kabát bélés volt 120.— most 75.— L.
- 1 Mtr. kabát Plüsch volt 550.— most 325.— L.
- 1 Mtr. tiszta gyapjú tutó szőnyeg volt 160.— most 98.— L.
- 1 Mtr. 110 cm. selyem Crep Marocain v. 320.— most 185 L.
- 1 Mtr. párizsi kötött selyem v. 500.— most 390.— L.
- 1 Mtr. kalap bársony v. 250.— most 115.— L.
- 1 Mtr. tiszta gyapjú női szövet v. 180.— most 125.— L.
- 1 Mtr. mosott vászon v. 58.— most 39.— L.
- 1 Pár finom fátoly harisnya v. 140.— most 98.— L.
- 1 Pár finom háló t. téli női kesztyű v. 75.— most 49.— L.
- 1 Pár finom gyermek patont harisnya v. 20.— most 12.— L.
- 1 Mtr. finom pongyola flanel mintázott v. 75.— most 43.— L.
- Velour Chiffonok — valódi szil plüschök — Caracul plüschök, kalap cilinder bársonyok — valódi Angol férfi szövetek — valódi Angol női kabát és Costüm szövetek sötét kék és fekete gyapjuszövetek — Schroll Chiffonok — szabó kellek stb. stb. 7247

„ORIENT“ Szalva u. sarok BLOCH üzlet mellett.

Kifutó fiu

Jó fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

14 napig tart még SOMLÓ Testvéreknel.

az „Au Bon Gent“ lerakatának 14351

igen olcsó elárúsítása
Tekintse meg a kirakatot.

Eladó malombarendezés

- 1 drb 14 HP. Máv. gyári gép
- 1 drb. 21 A. Hengerszék.
- 3 pár 42 colos kőjárat.
- 3 drb. 4 méteres szita.
- 1 drb. Nemzeti koplató
- 6 drb. Felvonó komplet.
- 1 drb. Méréleg 300 kg-os.
- 1 készlet Olajprés berendezés számu Princz-féle.
- 150 kg. Gépszij.

Részletenként is eladó.
Erdeklődni Szabó Mátyásnál
Ghloroc — Gyorok. 7235

Nagy maradék-vásár Vándornál,

Arad, Strada Mejiann (Forray-uca), 1000 mtr. különféle maradék, u. m. csikos és sima alj és ruha-szövetek, barohetek, flanelok, kartonok, zefirek, vásznak, stb. Mélyen a napi áron alul beszeresethetők, míg a készlet tart

Női kabát, pongyola, bluz, ing, kötő, kelme és vásznak legolcsóbb bevásárlási forrása: Lisssem Sándor divatszalon, Arad, Plata A. lencu (Szabadság-tér) 2. Karácsonyig mélyen leszállított árak. Alkalmazottaknak 10% kedvezmény.

NYILTTER.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

HIRDETMÉNY.

A bucaresti amerikai konzul közli, hogy a vizumozásnál nem fogad el olyan bevándorlási engedélyeket (Affidavit), amelyek 1922. november 1. előtt lettek kiállítva.

Felkérjük azon utasainkat, kiknek ilyen bevándorlási engedélyük van, hogy haladéktalanul szerezzenek be újat.

Azonkívül a konzul legújabb rendelkezése értelmében a vizumozásnál mindazon erkölcsi bizonyítványok érvényesek, amelyek 1923. január 1. óta — tehát ez évben — lettek kiállítva. Ennek folytán megújítani csak azokat az erkölcsi bizonyítványokat kell, amelyek 1923. január 1. előtt — tehát a múlt évben lettek kiállítva.

UNITED STATES LINES
(az Amerikai Egyesült Államok kormányának hajózási vonalai)
Vezérképviselő: **MERCUR** utazási iroda.

Bucuresti: Calea Moşilor 54.

Cernauti Lillergasse 15.

TIMISOARA: Belvá. os. Hunyadi-
ucca 8. Telefon 21-16.

Sürgönycim: „MERCUR.” 243

Özv. Mann Vilmosné szül. Schillinger Nanetta és gyermekei Frida és Jenő, Akos, Ella és Géza, Lenke és Márton, Jenő, unokái Józsi, Margó, Gyurka és Zsuzsika és a nagyszámu rokonság nevében is összetört szívvvel tudatja, hogy a leggyöngédebb férj, a legönfeláldozóbb apa és a legjobb nagypapa

Mann Vilmos

áldott élete 67-ik és a legideálisabb házassága 42-ik évében folyó hó 14-én d. u. 1/4 óraker hosszas szenvedés után csendesesen elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 16-án d. u. 2 óraker fogjuk a családi sírkertben örök pihenésre az anyaföldnek átadni.

Áldott jó Leleked örködjön tovább is felettünk!

Erdeis, 1923 december hó. 7227

Megrendült lélekkel tudatjuk, hogy hitközségünknek alapítója és érdemdus einöke

Mann Vilmos ur

folyó hó 14-én jobblétre szenderült. Hitközségünk nagy halottját f. hó 16-án d. u. 2 óraker fogjuk örök nyugalomra kísélni.

Istenben vetett mélységes hite és szelleme örködjék továbbra is felettünk.

Chisioeu, 1923 december hava.

7826 Hitközség Előjáróság.

A Kisjenői Takarékpénztár Részvénytársaság fájdalommal telt szívvvel tudatja igazgatósági tagjának

Mann Vilmos urnak

1923. december hó 14 én történt elhunytát.

A boldogult hült teteme dec. hó 16-án délután 2 óral-or fog Kisjenőn örök nyugalomra tétetni.
Kisjenő, 1923. dec. 14.

Béke lengjen porai feiet!

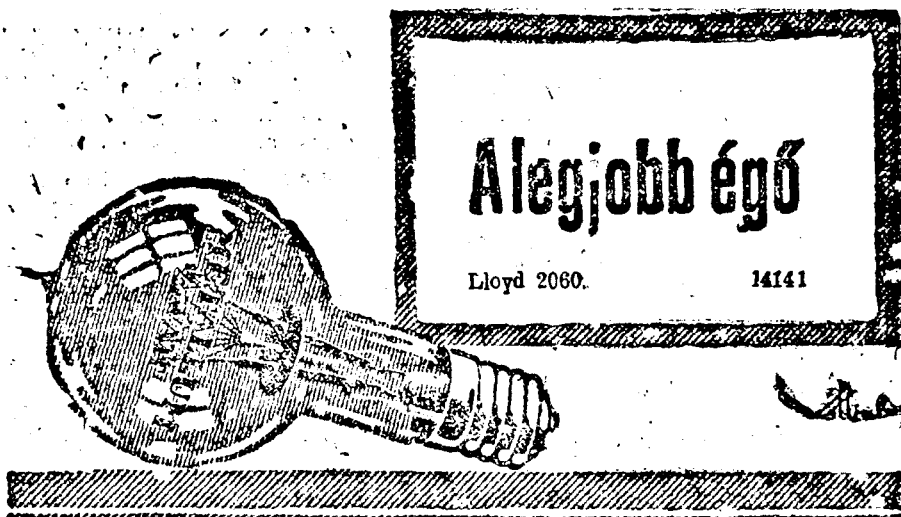
7262 Az Igazgatóság.

Köszönetnyilvánítás.

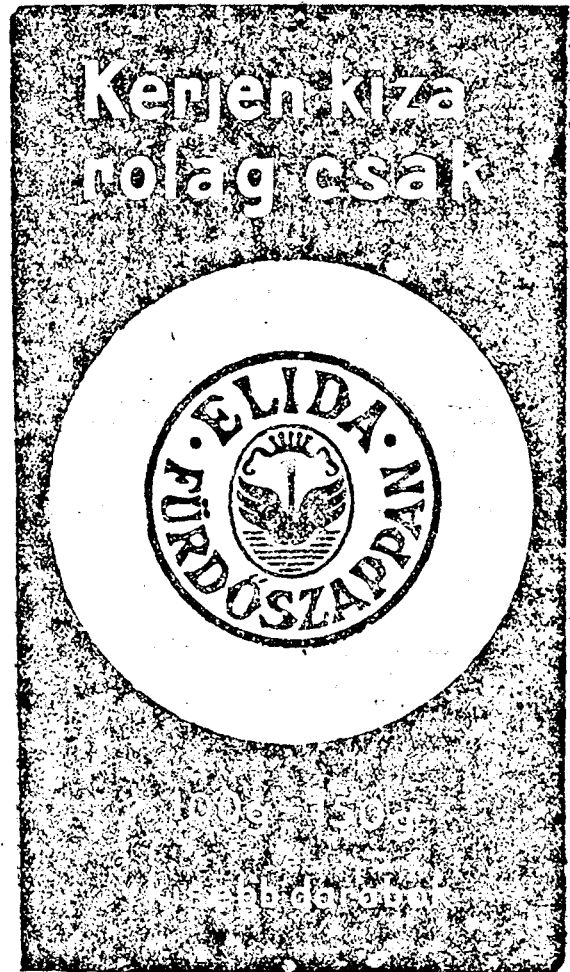
Összes rokonok, jó barátok és ismerősök, kik néhai Schöffler József temetésén részvétükkkel fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek ezuton fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

Jancovici György, Arad, Strada Eminescu No. 4.
divatüzletében az összes árak mélyen leszállított árakban lesz árusítva.

METALLUM

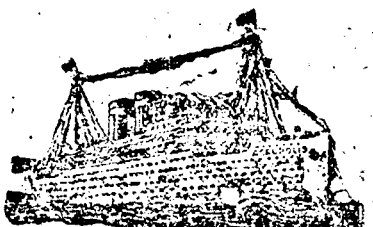

6219

Holland Királyi Lloyd

Főképviselet Románia részére: **CUNARD LINE S. A. R.**

Legkényelmesebb utazás és kitünő élelmezés minden osztályon. Rendszeres forgalom és összeköttetés Romániával.

Közvetlen forgalom: Amsterdamon át Braziliába, Argentiniába, Uruguay és az összes Dél-amerikai államokba.

Földművesek kik Braziliába kivándorolnak, pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanigy más utasok az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes prospektust kívánatra készséggel küldünk. 5881

A Holland Királyi Lloyd fiókja:
CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, III. Bulv. Carol (Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

KIVONAT
a
Hungária
cipőgyár
fióközletének

Piata Avram Iancu 17.

karácsonyi 10% engedményes áraiból,

- 1 p. férfi cipő sev. vagy box..... L. 464.—
- 1 p. férfi cipő francia..... L. 536.—
fehér ráma varrott (nem mü varrott)
- 1 p. női magas cipő sev. vagy box L. 432.—
- 1 p. női félcipő sev. vagy box L. 392.—
- 1 p. női 1 pántos cipő sev. L. 347.—
- 1 p. teveször házi cipő ... L. 135.—
- 1 p. bőr házi cipő 144.—

Gyártmányaink elsőrendű és jó minőségét üzletünk szoliditása garantálja. 14815

Az AMTE. műsoros Silvesteri táncestélye a Városligetben.

Angol szövetek gyári lerakata: télikabát raglán ruhaszövetek Székelynél, Arad, Piața A. Iancu Női divatáruban gyönyörű öszi ujdonságok (Szabadság-tér) 20.

Grallert J. és Fia

óra és ókszerüzletében
Arad, Boulevard Regina Maria 8. (22.)
Karácsonyi és újévi ajándékok
ezüstartárgyak 18.—, aranytárgyak 130.—
lejtől feljebb. 7080
Arany és ezüstartárgyak és mindenféle drágakő legjobb beszerzési és eladási forrása.

KREBS SI MOSKOVITZ

volt VAKOK BOLTJA
ARAD, Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy Károly-u.) — Újra épített Neuman-ház. Kéfé- és kosáraruk. Cirokseprők, Nád- és Tollporolók, — Női-, Férfi- és Gyermekharisnyák, Gummitivacsok, Celluloid-árak. Nászfőzős. 6821

Új sirkőraktár és kőfaragó telep

Aradon, Str. Cosbuc No. 19. (Weselényi-u.) Hol modern, izécs sirkőkvek készülnek a legújabb technikától a legdíszezőbbig. Vállal minden a szakmába vágó épület és temetői munkálatokat, javítást is. Igen szolid árak mellett a legmesszebb menő garanciával.
Adalbert Rózsa.

VARRÓGÉP

ipari és családi használatra jó állás mellett eredeti gyári áron. **Gramophon** lemezek nagy választékban
Katzky műszerésznél
Timisoara, Belv. Mercozy-u. 10. Javítások jótállás mellett. Kötőgéptük az összes gyártmányokhoz. 178

277—1923. szám.

Hírközlés.

Az aradi gör. kel. szerb hitközség az aradi határ Homokosdüllőjében lévő 10 hold egyházi szántóföldjének bérbeadása céljából folyó 1923 december hó 16-án délután fél 4 ótaker saiat tanács-termében (szerb templom udvarban) árverést tart, melyre a bérelni óhajtok ezennel meghívotnak azzal, hogy a feltételek a hitközség elnökségénél tudhatók meg.

Arad, 1923 december 8-án.

Illics Árszén.
hitk. elnök.

7089

Hirdetmény.

Petris község évi 5 országos vácsári vámszedési jogát 1924. jan. 1-től egy évre nyilvános árverésen Petris községében 1923. dec. 29-én délután 3 óraor árbevétele. Kikiáltási ár 10.000 Lej. A feltételek a körjegyzői irodába láthatók Petrisen. 7184

Byződjkék meg arról, hogy Kará-Garner József órás- és ókszerésznél szerezhete a legolcsóbban, Arad, Str. Bra-tianu (Weitzer-u. 2.) Minorita-palota oszonyi és újévi ajándékait csakis

TELEFON: 2008. TELEFON: 2008.

KARLSBADI PORCELLAN.

Étkező- és kávé-szervizek üveg-szervizek s vendég-lői cikkek nagy választékban, olcsón kaphatók:
KOVACS IZIDOR üveg- és porcellán kereskedésében
Timisoara, Sulev. Berthelot (Kossuth Lajos-ucca) No. 31. 207

KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK teljes felsze-relése a

győri waggongyár

gyártmányainak kizárólagos eladása. 15637
ANGOL-MAGYAR BANK RESZVENYTARSASAG keskenyvágányu vasutosztály.
KEPVISELETEK: ARAD, GOEBINGER ES BOHM okl. mérnökök Str. Eminescu 5
CLUJ, Erdős Mór, okleveles mérnök.
NYOMJELZÉS! TERVEZÉS! EPITES! ALLANDO ERDELYI LERAKAT

Géphajtó szíjak

Ideal és Standard jegyűek ipari, és Agricultura jegyűek mezőgazdasági célokra, szakszerűen, tölgyfacseréssel készítve, egyszerű és dupla kiviteiben bármely szélességben legjobb minőségű oromkötő és varró szíjak, ezennel szállításra kaphatók: :: :: ::

Mureseni bőrgyár r.t.-nál

Mureseni, Targu-Mures mellett. 6223

ANTISIPHILITICUMA

Az orvos tudomány legújabb a Tosse-gyár Bismogenoia Bismoluol Richter, Neosalvarsan, Silbersalvarsan, Neilsilbersalvarsan, Tropol, Mercure colloidal Electrique Clin, Cyanmercurio salicylate, Cyarsal, Intrazol, Huile grise Vigier, Hydrarg cianat, Solarson.
Dr. Földes & Hehs, Arad.

Ujdonság!

Hölgyeim! A b. figyelmükbe ajánlom a bábaképezdei Dr. ALBU profesor fele nadrághaskötőt, amely kitűnően bevált. Operálás és szülés után, elhárjasodott nők részére nélkülözhetetlen, a régi mider rendszert kizsoritja a forgalomból, kényelmes és egészséges viselésével. Készítője:

Horváthné, Arad, Piața Catedra-lei (Thököly-tér) 6.

Az idel NAPRAFORGÓLAJ SAJTOLAST

megkezdettük. Kívánatra előnyös mintázott árajánlattal szolgálunk.
ARADI OLAJIPAR R. T. ARAD. 14131
Telefon: 135. Telegram: Olajipar.

„Karácsonyra”

legelőszerebb ajándék egy **szép sapka**
Beszerezneték minden kivitel- 7040
:: ben, legjutányosabban ::
SCHÄFFER & CRISTEA sapkagyárában.

- 5000 kg. vörös lóheremag tisztított, arankamentes.
 - 6000 kg. lucerna tisztított, arankamentes.
 - 5000 kg. baltacimnag
 - 2000 kg. Sacharrosa sárga takarmány cukorrépa mag,
 - 2000 kg. koloszus sárga takarmány cukorrépa mag,
 - 2000 kg. Eckendorfer sárga takarmány cukorrépa mag,
 - 2000 kg. Obendorfer sárga takarmány cukorrépa mag,
 - 3000 kg. Bokorbab fehér gyöngy
 - 2000 kg. Bokorbab fehér kimeríthetetlen.
 - 20.000 kg. Étkezési fehér bab,
 - 5000 kg. tarka granát bab
 - 2000 kg. Victoria borsó,
 - 3000 kg. Lencse.
 - 2500 kg. kék zárttoku francia mák.
 - 2500 kg. szürke mák,
 - 1000 kg. makói hagymamag,
 - 500 kg. coreander mag,
 - 20.000 kg. tavasz bükköny,
 - 2000 kg. Lenmag,
 - 2000 kg. kendermák.
- kisebb tételekben is készpénz, vagy más esetben igvak ellenében átadó.
Kérjen mintázott ajánlatot.
„BARAZDA” Erdélyi Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársasága.
Igazgató: Aufferberg Agost, volt földműv. min. sz. tanácsos.
Targu-Mures (Marosvásárhely.)
Telephon: 65. 7057

Szalonyi o-ka a legjobb minőségben Fantasia figurák és Arabeszkék csokoládéból és cukorkából nagy választékban: Gábor A legolcsóbb bevásárlási forrás! Arad, Str. Alexandri (Salaz-u.) 1. sz.

Csudaszép csillagó **Karácsonya díszek** mesés választékban szerezhetők be **Mercedesnél,** Arad, Bulv. Reg. Ferdinand (József főc-ut) 6. Viszonteladónak árendáján

Igaz Sándor

ékszerész, Minorita-palota. — Elsőrangú modern ékszer, arany, ezüstnemű, alpacoa-ezüst és üzemli cikkek nagy raktára
 Karácsonyi és újévi ajándékok legszebb és olcsó beszerzési forrása. V és a mindennemű ékszer- és aranyáru

Apró hirdetések

Lakás.

BUTOROZOTT szép uccat szoba kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7239

Ingatlan.

SZABACSEL (Szabadhelyen) egy ma-lom szabad kézből eladó. Cim Román Percen Szabacsel. 7205

ARAD, STR. CAPITAN IGNAT 36. (volt Kapa-uca 15.) számú új, modern ma-gánház eladó' elfoglalható lakással. Gazdálkodásra is alkalmas. Bővebb felvilá-gosítást ugyanott a házbán. 7249

ELADÓ Galsán két katasztrális hold szőlő teljes felszereléssel. Bővebbet Schvarcz Andrásnál Santana-Nou (Uj-szentanna) 224. szám. 7225

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG, szép nagy város központjában kiadó. Cim az Aradi Köz-löny kiadóhivatalában. 7237

Oktatás.

ROMÁN deák oktat románból, illetve más tantárgyakból. Cim az Aradi Köz-löny kiadóhivatalában. 7244

Közlönyfőle.

KÉTSZÁZEZER lej kölcsönt adok I-ső helyen való betáblázásra. Válaszokat románul az Aradi Közlöny kiadóhivata-lába A. B. jelige alatt kérek. 7168

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabászati tanfolyam Arad. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) ud-vari feljárt, II. em. 7223

A JÓ ÉS NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ Özv. Rácz Vilma 4 hete fekszik has- és fejfijuszban a nagykórház 6-os számú kórteremben, egy 8 éves és két iker 5 éves fiúgyermekük hideg szoba, ruha, cipő és élelem nélkül maradtak. Kéri a jószívű embereket, kegyeskednének gyermekeikét valamiképp támogatni. Arad, Strada C. Cantacuzino 53-55. (Határ-ucca 11.) belváros. 200

SZÁZEZER lej kölcsönt folyósítok azon-nal megfelelő biztosíték mellett. Meg-kereséseket az Aradi Közlöny kiadóhi-vatalában veszek át „100.000” jelige alatt. 7215

Gyárhelyiség

világos száraz, raktár-nak is alkalmas azonnal

kiadó.

Cim a kiadóban. 7256

Egy autóbusz

karosszéria kitűnő állapotban alsó rész ruganyos ülésekkel és felső karzattal, összesen 40 személynek, helyel sürgő-sen eladó. Megtekinthető:

Szerák és Rosenberg, Pecica. 7264

Üzlethelyiség a város szívében

kiválóan ismert vállalaté, átköltözés miatt

eladó.

Cim Kelet hírlapiroda. 14199

LEGSZEBB :: LEGJOBB

LEGOLCSÓBB

Karácsonyi ajándék

???

1 csomag az 14292

ATLANTICA

káv- és tea behozataltól
ARAD, Fischer-palota

Régi fogakat és törött arany fogakat a legmagasabb árban veszek

Fromet Gancz D'Moudjalled vizsgázott forász ARAD, 14115 Bul. Reg. Ferd. 17., József főherceg-u 17.

Saját termésű, hegyaljai kitűnő idei új bor, valamint fehér és vörös ó-burok kaphatók:
Dr. Velesov Géza
 szőlőbirtokosnál, Arad, Str. Dr. Raftiu (Sárosi-u.) 7. sz. 7199

Rudvas Kg.-ként 9.50.

lapos, gömbölyű és négyzet. Vasgerendák minden méretben. Olom minden mennyiségben kapható:
Bautsch Jacob
 Timişoara gyárv. Str. Dacilor 56. Telet. 601

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egye-düli szer hajhullás ellen és annak nö-vését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmoz-dítja a teljes, erő-teljes szakálnövés-t és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségi lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő-előtti korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—
 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az összeg eljutes bo-küldése mellett a romániai fővárosból:
Gracia Kosmetikai Laboratorium
 ARAD. 13776

J. POPPER

Str. Motianu, Huryadi-palota. Óriási választék zsempe-pamutok és selymekben. Harignyák, fátol 118, selyem muszlin 98, muszlin 59, 65, 75, 85 lej. Férfi zokni 18 lej. Férfi ing, rövidáru-cikkek, szabókéllékekben legolcsóbb bevásárlási forrás.

Legenyősebb karácsonyi ajándék

ékszer, arany tárgy, Waldmann Arad melynek olcsó forrása Avram Iancu [Szabadságtér] 14

Női fehérneműk ajáros himzett és csipkés, bál Combé, harisnyák, divatos férfi soknik. Dus választékbán.

M Fischer fehérnemű üzletében Arad, Str. Braţianu 2. (Weitzer-u.) Minorita-palota. 7248

Karácsonyi vásár megkezdődött

az összes cikkek 10% engedmény mellett árusítatnak, maradékok felárban, egy Bibret szörme női kabát szivességből igen jutányosan eladó

Hoffmann Sándornál, Arad 7158

G O E R Z

kamrák, objek-tívek, filmpakk — tekerésfilm lemezek — lát-csővek.

Képes árjegyzé-keket ingyen küld:

I. B. Cibson vezérképviselő
 Buourestli, Str. Sevastopol 13. 7222 „Rador” 840

Teliszeezon Stájerlakon

741 m. tengerszint feletti magasság. Fenyves-erdők. Locális fekvésénél, ózomodus levegőjénél és modern berendezésénél fogva kiválóan alkalmas tüdőcsuohurutosoknak, vészegé-nyeknek és lábbadozóknak :: Tél-sportra is berendezve. Ródlí és ski az intézettől kapható. :: Mér-sékkel árak, kitűnő ellátás. :: Kér-jon prospektust! Fürdőigazgatóság. 6947

Aradulnoul

Főut 11. számú magánház elutazásmiatt eladó. Bővebbet Wallinger-irodában, Arad, Str. Unirei (Fábian Gábor-u.) 13. 14174

Administratiunea Vamilor Biroul Vamal Curtici.

No. 5434. PUBLICATIUNE DE VÂNZARE.

Sub-semnatul N. Yidescu seful vamei Curtici.

In temeiul articolului 223. al legii generale a vamilor si con-form art. 12 al legii de urmárire.

Fără cunoscut prin aceasta că in ziua de 22. Decembrie anul 1923. oare 9 a. m. se va proceda la vânzarea prin licitatieunea cu strigari la Biroul vamal. Curtici a obiectelor desemnate mai jos, avere a D-lui Stefan Vertani, Tel-kes Ernest, S. Brasai. Lupu Ioan, Pavel Oprea si Gal Nicolae sequestrate pentru neplata de da-torii către a stat.

Obiectele sequestrate sunt: 30 Boi de jug, 14 Vaci, 8 Vitei.

Confiscate cu procesul verbal No. 5219—1923. aprobat cu deci-ziunea Ministerului de Finante No. 190.932. din 12. Decembrie 1923.

Doritorii de a lua parte la li-citatieunea se vor prezenta la locul indicat, in ziua si la ora fixata. Nimeni nu va fi admis a concura decă nu va depune o garantie de 10 la sută din valoarea obiec-telor. 7246

Seful Vamei Curtici: POPESCU.

No. 12.245—1923.

PUBLICATIUNE.

In urma ordinului Ministerului de Interne cu No. 88.936. aducem la cunostinta publica ca prin Inal-tul Decret Regal No. 5429—1923. din 28. Noembrie 1923. Regula-mentul pentru punerea in aplicare a legii din 18. Octomvrie 1921. a suferit urmatoarele modificari.

1. Permisul in care cei intere-sati pot se inainteze Primariei Comunei respective cererile de improprietarire cu loturi de casa se prelungeste până la 1. Ianua-rie 1924.

2. Data până la care petiti-onarul poate să-si completeze acele cerute de articolul 4 din regula-ment să mană până la 1. Febru-arie 1924.

Arad, din sedinta consiliului comunal al orasului cu drept de municipiu tinuta la 13. Decembrie 1923. 7221

Consiliul comunal al orasului.

No. 12.245—1923.

HIRDETMENY.

A Belügyminiszter Ur 88.936—1923. szám alatt kiadott rendelete folytán közhírré tesszük, hogy 5429—1923. kir. decretum a ház-helyekről szóló szabályzatot a következőképen módosította:

1. Kérelmezők házhely iránti kérelmüket bezárólag 1923. évi december hó 31-ig nyújthatják be.

2. A kérelmek felszerelése, il-letve pótlására pedig 1924. évi február hó 1-ig eszközölhető:

Arad, thjff. város tanácsának 1923. évi december hó 13-án tar-tott üléséből.

Város Tanács.

Csobod János

vizsgázott fogtechnikus

Özv. Morgenstern Gyuláné fogá-szatiműtermét Arad, Strada Braţianu (Weitzer János-utca) 15., a főpos-tával szemben átvette. 4076

„Szép karácsonyi”

ajándék TATAR sapka készítő Timişoara, Páva-uca 6. sz. 254

SAPKAI

minden fazonban. Engros és Detail.

Aradon ha sok a Miteszer,

Kaiser-Rofax

Ez ellen biztos szer.

VI—18675

No. 12.245—1923.

PUBLICATIUNE.

In urma ordinului Ministerului de Interne cu No. 88.936. aducem la cunostinta publica ca prin Inal-tul Decret Regal No. 5429—1923. din 28. Noembrie 1923. Regula-mentul pentru punerea in aplicare a legii din 18. Octomvrie 1921. a suferit urmatoarele modificari.

1. Permisul in care cei intere-sati pot se inainteze Primariei Comunei respective cererile de improprietarire cu loturi de casa se prelungeste până la 1. Ianua-rie 1924.

2. Data până la care petiti-onarul poate să-si completeze acele cerute de articolul 4 din regula-ment să mană până la 1. Febru-arie 1924.

Arad, din sedinta consiliului comunal al orasului cu drept de municipiu tinuta la 13. Decembrie 1923. 7221

Consiliul comunal al orasului.

No. 12.245—1923.

HIRDETMENY.

A Belügyminiszter Ur 88.936—1923. szám alatt kiadott rendelete folytán közhírré tesszük, hogy 5429—1923. kir. decretum a ház-helyekről szóló szabályzatot a következőképen módosította:

1. Kérelmezők házhely iránti kérelmüket bezárólag 1923. évi december hó 31-ig nyújthatják be.

2. A kérelmek felszerelése, il-letve pótlására pedig 1924. évi február hó 1-ig eszközölhető:

Arad, thjff. város tanácsának 1923. évi december hó 13-án tar-tott üléséből.

Város Tanács.

Karácsonyra olcsóbban vásárolhat mint bárhol **SZÜCS-nél**, ARAD, a motorál- lomással szemben.

Gyermek harisnyák 14.— Leitől	▶▶ Férfi divat ingek 2 gallérral 185.— Leitől	▶▶ Három pár férfi zokni 49.— Lei
Női kötött harisnya 19.— Lei	▶▶ Férfi keményelejtű ing 225.— Lei	▶▶ Angói férfi sapka 80.— Leitől
Női órná harisnya 45.— Leitől	▶▶ Férfi davatos selyem sál 195.— Lei	▶▶ Gyermek kötött sapka 24.— Lei
Női selyem flór harisnya 95.— Leitől	▶▶ Férfi selyem nyakkendő 35.— Lei	▶▶ Férfi, női és gyermek keztyű 25.— Leitől

Barcettok, sziferek, clottok, vásznak és schifonok olcsó árakban.

7241

Nagy Karácsonyi Vásár női és leányka **JULIU PLESZ GYULA** ◉ felöltő és ruhákban ◉

cégnél, ARAD, Str. Colonel Pirlei (Vörösmarty-u.) 2., a színnáz
hátsó bejáratával szemben. **Nagy ocassió. Mélyen**
leszállított árak. Kérem a címre figyelni! 18640

Apró hirdetések.

Levelezés.

„ALRAUNE“ Levél van az Aradi Köz-
löny kiadójában. 7245

MELYIK gavallér uriember volna haj-
landó esti óráit kellemessé tenni unat-
kozó hölgynek. Leveleket „Unalmas“
jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalá-
ba kérek. 7249

ÖNÁLLÓ FIATAL kereskedő ismeretség
hiányában husz éven felüli hölgy isme-
rettségét keresi, akit havonta háromszor
lejjeg támogatna. Választ az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalába „Alraune“ jeligére,
lehetőleg a megismerkedési mód megje-
lölésével kérek. 7197

KÖZPONTI ÉTTEREMBEN BORKALA-
POS társaságával szemben üld bájos
hölgyet kérem, ismeretség hol, mikor
leheletesen? Levelet „Borotvált kőni“
jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalá-
ba kérek. 7254

INTELLIGENS, tisztamultu, csinos urie-
mény olyan igazi uriember állandó,
diszkret barátját keresi, ki öt anyagi-
lag bővekesen támogatna. Csak teljes
cími levelekre válaszol, amelyeket
„Anonymus“ jeligére az Aradi Közlöny
kiadóhivatalába kér. 7101

Alkalmazás.

LÁMPAERNYŐK készítését vállalom.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1590

MODERN parkirozásokat vállal Prichia
kertész Arad IV., Str. Cornel Lencu-
tia 52. (Dugonics-ucca 50.) 6684

JOYES megbízható képviselő és eladá-
si ügynököket „Singer“ varrógépek
résztelítéssel melletti eladásra felvesz
Bourne & Co. Arad, Bulev. Regele Fer-
dinand No. 2. 14164

KOMOLY, disztigvált urind, pedáns há-
ziasszony, 5 éves kislányával házve-
zetődni, anyahelyettesi állást vállalna.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6924

BOGNÁR segedő jó fizetéssel felvételtk.
Megkereséseket kérem Totorean bog-
nár Sannicolaul-Mare (Nagyszontmik-
lós.) 7118

KERESÜNK azonnali belépésre egy ve-
gyes kereskedő segéjét. Ajánlatát és
fizetési igényit Roth testvérek cégnek
Gurahont nyújtandók be. 7201

URIHÁZAKHOZ ajánlkozok jobb házak-
hoz, bejáró főzőnőnek. Cim az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 7231

INTELLIGENS nő, V gazdasághoz ért,
elmenne pusztára. Házvezetődni, vagy
anyahelyettesi állást vállalna. Cim az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7198

FŐZNI tudó mindenest keresetk fiatal
párhoz, Arad, Strada Unirei 1. (Fábián-
ucca) Kallós. 7213

VÁLLALOK bármely szakmában Körös-
völgy, Zsilvölgy, Bánát rendszeres utá-
zására jutalek és költséghozzájárulással
megbizást. Megkeresések „Megbizható
7“ jeligére az Aradi Közlöny kiadóhiva-
talába kérek. 7234

AJUROSZT, dombirozást, gombáthü-
rást, pliszé és gouvellrozást vállalom.
Stern Testvérek Arad, Strada Metianu
(Forray-ucca) 2. 14174

MAGYAR-nőmet levelező, aki dupla
kényvelésben is lártas, napi 2 órára ke-
rettnik tetszés szerinti időben. Ajánlato-
kat „Tartós“ jeligére Cornul Vánatoru-
lul (Vadászkürt) szálloda Arad kérünk.

EHEMALIGER Hofengestellter sucht
Posten als Kammerdiener, Portier oder
Scondist in einer Bank. Briefe erbáten
unter der Adressa Anton Kormacker
San-Martin Nr. 1. Judetul Arad. 14198

ELÁRUSITÓNÓK azonnali belépésre fel-
vételnok a színházi versenybázárban
Arad. 7214

SZOBALÉANYT, szorgalmamat, tisztos-
ségeset keres kétfagu család. Arad,
Bulev. Carol 34. (Érzsébet-körút 28.)
7263

IRODISTANÓ kerestetk Kovács Soma
és Társánál, ki perfekt gépiró. Német
nyelvet bírk előnyben részesülnek.
7265

MED. UNIV. FOGORVOS intelligens
hölgyet keres kiképzésre. Cim az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 7257

MEGBIZHATÓ nőt keresek öthónapos
kislányom és 2 nagyobb fiam mellé.
Arad, Str. Dossanu 8. (Révay-ucca 12.)
14174

KERESÜNK Pista Cetatea Veche (Óvár-
tér) tisztatelopünkro szakavatolt TPELEP-
MESTERT azonnali belépésre. Seláner
Bernát és Fia Arad, Strada Mejanu 2.
(Forray-ucca, Nádassy-palota.) 7261

ROMÁN építőmester magyar-német nyelv-
tudással, nagyobb vállalatnál művezető,
vagy ipráni állást vállal. Megkereséseket
„Adminisztrator“ jeligére az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalába továbbít. 7259

Vétel és eladás.

VILLANY-CSILLÁR, finom babakelan-
gye, üveg- és porcellán szervisek, ezüst
és dísz tárgyak, szőrmédruk, ékszerk,
különböző fehérneműk, kézimunkák,
szövet asztalterítők, függönyök, stb. el-
adó. Arad, Str. Consistoriuji 12. (volt
Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket,
bélvezővilágítókat, festményeket és
hegedűket a legmarasabb áron. Ker-
rel Izsó könyvkereskedő. 100,000 kö-
tetes kölesönkönyvtár Arad. Telefon
385. 13629

EZÜST és dísz tárgyakat, szőnyegeket,
antik dolgokat, háztartási cikkekét, fe-
hérműveket, butorokat, bizományba ve-
szek. Arad, Strada Consistoriuji 12.
(Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

ANTIK BUTOROK, modern és régi fest-
mények, perzsaszőnyegek, műtárgyak,
antik üveg és porcellán tárgyak állandó
vétele és eladása. Vidéki meghívásra
kiutazom. Ajánlatok a tárgyak és árak
megjelölésével Szépművészeti Szalon
Arad Ortutay-palota címre küldendők.
13573

KLASSZIKUS Regénytárt, Jókai összes
műveit, Lexikont vásárol Knieszer pa-
pirkereskedő Arad, Strada Vladimirescu
(Dobó-ucca) 1. 13565

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédők, háló
szobák, valaszt kárpitos árak olcsó
áron kaphatók. Wjegenfeld Arad, Str.
Eminescu (Deák Ferenc-u.) 40a) 13593

VESZÉK könyveket maas árban. Aján-
lom 110.000 kötetes kölesönkönyvtáramat.
Krausz Paulina színház-épület. 5426

BADAPARÓKÁK gyönyörű kivitelben,
minden nagyságban kaphatók Fischer
modern hajmunka vállalatánál Arad,
Str. Maréscu 24. (Kossuth-u. 58.) 6914

KÉZIMUNKA-anyagok, Jumperpamut és
selyem, salát készítményű hűszett- és
tüllfüggönyök szolid árakban Erucsz
üzletében Arad, színház mögött. 6929

KARÁCSONYFADISZEK, gyönyörű
ajándék tárgyak, képek, uj és antiquar
hírségi iratok Krausz Paulinánál színház-
épület Arad. 7133

ELADÓ egy teljes konyha berendezés,
mármint uj, egy fehér, rézveretű gyer-
mekágy, egy három ajtós szép festett
előszoba szekrény, hozzá egy előszoba
fal. Egy teljesen uj világos jávorfa ágy,
éjjeli szekrény. Cim az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában. 7212

MOTORFÜRÉSZ, benzimmotorok, ma-
lomszerek, műszaki árak előnyösen Ko-
vács Soma és Társánál, Arad. 7266

EGY jókarban levő hosszú zongora el-
adó. Lipova, Strada Saguna 727. 7200

SZŐLÓKARÓ tölgyiből 6. 7 sukos és
pótláshoz alkalmas szőlőoltványok el-
adók. Soltz Arad, Strada Yasilije Pa-
guba 45. 7202

EGY pár jó erőben levő Muraközi lé-
eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhiva-
talában. 7209

BÓRKALAP 160 lej, Pan-bárony és
filc kalap olcsón. Poschnál, Arad. 7236

MAI beszerzési áron alól vehet vász-
nat, schifont, szövövet Poschnál Arad.
7236

KÖREANDER magot vetési céla keres
Fürber Lajos, Arad. 7214

ÜZLETBERENDEZÉS magánkézből el-
adó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhiva-
talában. 7203

KÉPESKÖNYVEK, mesekönyvek olcsón
kaphatók KNIESZER papirkereskedésé-
ben Arad, Strada Vladimirescu (Dobó-
ucca) 1. 7206

EGY új stráfkocsi eladó. Istálló kiadó.
Arad, Calea Saguna (Varjassy Lajos-
ucca) 194. szám. 7230

HASZNÁLT íróasztal eladó. Dömötör
mérnök Arad, Strada Muresului 5. II.
7229

ELSŐRENDÜ hizott sertések eladók.
Arad, Strada Gen. C. Couanda 54. (Bo-
rona-ucca 21.) 7228

PULYKÁK karácsonyra megrendelhető
előszul külőja 25 le. Lakásra szállítat-
nak. Dr. Kráitzné Arad, Strada Metianu
2a-7. I. em. 7238

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán
és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst
tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyege-
ket egész gyűjteményeket a legnagy-
sabb árban vásárol a Salon Artisticus
Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer
Ellz-palota.) 11895

EGY s tiszta csukott kocsi eladó. Arad,
Calea Saguna 78. szám. 7248

KERESEK megvételre jókarban levő
nagy hordókat 65-90 hektoliterig. Cim:
Georgescu Pivnitel Imperiale Salculor
11 Bis Bucuresti. 14191

VITRIN, kisebb, megvételre kerestetk.
Cimet az Aradi Közlöny kiadóhivatalá-
ba kérek. 7255

ÁSZOKPÁK, OERENDÁPAK eladók. Pr-
deklódni Arad, Minorita-épület, ajtó 3.
7252

LEGELEGÁNSABB gyermekkocsik leg-
olcsóbban. Gyermekkocsi javításokat,
gummizást, fedélkészítést, fényezést,
nickelézést vállalom. Arad, Str. Simeon
Balint 19. (Dessewffy-ucca.) 7267

MALOMKÖVEK, eredeti francia és ha-
zal, szitaselyem, gépolaj, szljak, malom-
szerek, cséplőüzemi cikkek Kovács So-
ma és Társánál, Aradon. 7266

ELADÓ egy teljes posztógyári berende-
zés. Cim az Aradi Közlöny kiadóhiva-
talában. 7268

KÉT darab gyönyörű szép fikusz, végig
zöld levéllel, 4 oldal hájtással, 1000 le-
jért eladó. Cim Arad, Strada Ghiba
Birta 42. 7260

NŐI inget, kombinét, batiszt, hótli mosó
kötnyek, gyermek ruhák flanel és kloth
alsób. Pongyolák karácsonyra gyári áron
lesznek eladva Etern testvérek Arad,
Str. Mejanu (Forray-ucca) 2. 14174

TAKARÉKTÜZHELY, teljesen uj, 2 da-
rab, olcsón eladó. Kaiser és Roth Arad,
a főposta mellett. 7269

A jelekör legjobban bival

szántógépe

(traktor). Gyártja

International Harvester Corporation Chicago

Cséplésre, örlésre, von-
tatásra, favágásra egy-
aránt alkalmas!

Vezérképviselet és bizományi raktár:

Mezőgazdák Keresk. r. t. Arad.

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület. 14811

BRAUN cipőszalonjában

Aradon, a főpostával szemben. 7270

raktáron levő gyermek és leányka cipők beszerzési ár-
ban lesznek kiárusítva.

Valódi amerikai hó és sárcipők érkeztek, gyermekek ré-
szére is.